

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 161 (4661) СУБОТА, 29 СЕРПНЯ 2009 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

Завтра — День шахтаря!

Кожний з них гідний бути героєм

Привітання Голови Верховної Ради України Володимира Литвина

Працівникам вугільної промисловості України

Щиро вітаю гірників, ветеранів галузі, всіх працівників вугільної промисловості з професійним святом — Днем шахтаря.

У всі часи ваша нелегка, але така відповідальна й почесна праця користується заслуженим суспільним визнанням. Її результати завжди є точним показником рівня економічного розвитку країни, виступають вагомим чинником національної безпеки держави.

Вугільна промисловість України, як одна з найважливіших складових вітчизняної економіки, значною мірою визначає ефективність та злагодженість роботи паливно-енергетичного і металургійного комплексів, хімічних підприємств, успішне функціонування комунальної сфери. Її розвиток нерозривно пов'язаний з безперервним творчим пошуком, впровадженням сучасних технологій та новацій, постійним технічним переоснащенням, освоєнням нових родовищ, що позитивно позначається на практичній реалізації економічної стратегії держави.

СТОР. 2

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Працю шахтаря часто називають героїчною. Але зрозуміти, в чому саме суть цього героїзму, може тільки той, хто бодай раз спускався в шахту, хто відчував над собою сотні метрів грунту, лазив на колінах по виробках, бачив стомлених до краю і чорних від пилу шахтарів після зміни; хто зустрічався із шахтарями–ветеранами, які через професійні хвороби не можуть ходити. Ці люди не на словах, а на ділі кладуть здоров'я, а часто навіть життя, на вівтар своєї професії, і, як співав Висоцький, «шуточку» даешь стране угля» чувствуют на собственных ладонях». Цього дня вони, напевно, будуть обласкані увагою можновладців. Однак хотілося б, щоб держава згадувала про шахтарів не тільки в їхнє свято і коли вони стукають касками об київські тротуари, а щодня.

На знімку (зліва направо): **гірники другої дільниці шахти «Київська» ДП «Ровенькиантрацит» Віталій Старушек, Сергій Кисельов, Володимир Губченко, Дмитро Чупринов, Павло Гончаров, Іван Солодських і Віталій Меліхов.**

ПОДІЇ

Інтернет буде доступним у кожній бібліотеці

Сільська бібліотека стане глобальною. Цьому має допомогти масштабна бібліотечна реформа, розпочата в Хмельницькій області. Вона передбачає об'єднання сільських та шкільних бібліотек. Це зекономить кошти, котрі можна буде використати для поповнення книжкового фонду сучасною літературою та для облаштування комп'ютерних секцій з виходом в Інтернет. Загалом в бібліотеках краю працює близько двох сотень комп'ютерів. Однак лише половина з них має вихід в інформаційну мережу. Зробити Інтернет доступним для якомога більшої кількості сільських читачів повинні програми «Бібліоміст» та «Глобальна бібліотека», **повідомляє наш власний кореспондент у Хмельницькій області Ірина КОЗАК.**

На Сумщині облаштовують нові пункти пропуску

Учора на україно-російському кордоні відкрили ще три місцеві пункти пропуску — «Володимирівка-Гордіївка», «Старікове-Козіне» та «Поповка-Сподарюшино».

— Їх облаштовано коштом районних державних адміністрацій, — розповідає **заступник начальника штабу Сумського прикордонного загону Ігор Тимошенко.** — Тепер мешканцям прикордонних сіл не доведеться долати по 25 кілометрів і більше, щоб відвідати родичів та друзів у сусідній Росії.

СТОР. 4

Золоті запаси поповнені на 1,5 мільярда доларів

МВФ провів учора додаткове розміщення своєї валюти серед 186 членів на загальну суму 250 млрд. доларів. Про це йдеться в повідомленні директора департаменту зовнішніх зв'язків МВФ. Україна, відповідно до її квоти у фонді, одержала 1 млрд. 589 млн. доларів. 9 вересня заплановано дорозміщення спеціальних прав запозичення, в межах якого Україна одержить ще 456 млн. доларів, **повідомляє УНІАН.**

Тракторист загинув під час дискування поля

26-річний тракторист із села Райгород Немирівського району під час дискування поля зупинив трактор, щоб оглянути причіпний інвентар. Двигун не виключав. Поки порався з дисками, трактор покотився на чоловіка. Як розповіли односельці тракториста, він загинув на місці пригоди. Двоє дітей залишилися без батька. У прес-службі Держгірпромнагляду у Вінницькій області поки що не уточнюють деталі трагедії. Кажуть, вони стануть відомі після розслідування. Це вже третій з початку цього року випадок загибелі в регіоні людей під час виконання сільськогосподарських робіт, **передає наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.**

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

У селах пам'ятки минувшини зникають через людську байдужість

«Голос України» відкриває нову рубрику — «Острівці забутої історії». Робимо це для того, щоб розповісти про історію містечок і сіл, де збереглися унікальні церкви, споруди, де й досі живі перекази про незвичайні події. Вдалині від мегаполісів пам'ятки історії зникають не через нелегальних забудовників, а через людську байдужість. Тому сподіваємося, що цикл розповідей про славне, але забуте, минуле підштовхне наших читачів більше цікавитися минувшиною своїх міст і сіл. Якщо ж ви вважаєте, що історія вашого містечка чи села буде цікавою усім читачам нашої газети, напишіть про це ведучій рубрики «Острівці забутої історії» Тетяні Пасовій.

ПЕРШИЙ МАТЕРІАЛ РУБРИКИ ЧИТАЙТЕ НА 8-Й СТОР.

КОРОТКО

❒ В Угорщині в ДТП отримали травми п'ятеро українців *(Укрінформ).*

❒ Постачання української електроенергії на адресу польської компанії «Зомар с. а.» (зупинено в червні поточного року) буде відновлено 1 вересня, повідомив директор держпідприємства «Укрінтеренерго» Валентин Бондаренко.

❒ У Конотопі (Сумська область) триває суд над дев'ятьма прилуцькими правоохоронцями, причетними до смерті затриманого *(Укрінформ).*

Привітання Голови Верховної Ради України Володимира Литвина

Працівникам вугільної промисловості України

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Сьогодні галузь переживає свої аж ніяк не найкращі часи, але могутній потенціал сфери є надійною запорукою її незабарного й справжнього відродження. Цьому мають сприяти як законодавче врегулювання, так і системний, концептуальний підхід до вирішення актуальних завдань вугільної промисловості, що дало б змогу забезпечити її сталий розвиток, гарантувати гірникам гідну заробітну плату та надійні умови праці, піднести престиж професії, нагально приступити до повномасштабного розв'язання соціально-побутових та екологічних проблем шахтарських регіонів. Поза сумнівом, шахтарська солідарність, висока громадянська свідомість, взаєморозуміння й відповідальність вкотре стануть рушійним началом цих оздоровчих процесів, що неодмінно відкриють широку дорогу інвестиціям, піднесуть конкурентоспроможність вугільної продукції, розкрилять творчу ініціативу.

У день вашого професійного свята складаю щиру вдячність колективам, ветеранам і новаторам виробництва, всім, хто, збагачуючи та примножуючи славні шахтарські традиції, робить неоціненний внесок у розвиток паливно-енергетичного комплексу держави, зміцнює національну економіку.

Бажаю вам і вашим родинам міцного миру, добра, благополуччя, справдження всіх мрій і сподівань.

У НОМЕР

У Свердловську Юлія Тимошенко відкрила погруддя шахтареві

Напередодні Дня шахтаря Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко здійснила дводенний візит на Луганщину. Першим містом, яке вона відвідала, став Свердловськ. Тут Юлія Тимошенко взяла участь у відкритті погруддя Герою Соціалістичної Праці і Герою України Володимирові Григоровичу Мурзенку.

Рекорди з видобутку вугілля бригади Володимира Мурзенка 30-літньої давнини вона порівняла із сьогоднішнім обсягом палива, що видобувається деякими вугільними підприємствами. Бригада, очолювана Мурзенком, у серпні 1973 року за 31 робочий день добула 207 873 тонни вугілля, а в січні-лютому 1976 року за 31 робочий день видала на-гора з одного вибою 245,5 тис. тонн вугілля, встановивши нікім не перевершений рекорд.

Прем'єр-міністр запропонувала заснувати перехідний шахтарський Кубок імені Володимира Мурзенка і вручати його бригадам, які працюють найуспішніше. Володимир Мурзенко подякував присутнім за високу оцінку своєї праці й висловив сподівання, що молоді гірники підхоплять естафету трудових рекордів старшого покоління.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Парламент приречений на конструктивну роботу

навіть попри вплив президентської кампанії

Уже наступного тижня відкриється п'ята сесія Верховної Ради шостого скликання. Чого варто очікувати від осіннього політичного сезону, які законопроекти потребують негайного розгляду і чи вдасться затвердити державний бюджет на наступний рік? На ці запитання «Голосу України» відповідають народні депутати.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Олександр ГОЛУБ (КПУ):

— Жодних підстав для невідкриття сесії 1 вересня немає. Переконаний, депутати нормально розпочнуть свою роботу. Звісно, ми знову почуємо певну кількість популістських заяв, гасел. Не думаю, що в перший день ми побачимо радикальні кроки, блокування. Така ситуація, швидше за все, буде характерна для наступного пленарного тижня. Негайного розгляду потребують законопроекти стосовно соціальних гарантій, зокрема підвищення пенсій і мінімальних виплат. До того ж треба розглянути бюджетні питання і формування тарифної політики нашої держави. Щодо прийняття державного бюджету на наступний рік у мене є певні сумніви, оскільки він розглядатиметься не з точки зору основного фінансового плану, а з точки зору передвиборної кампанії. На жаль, держбюджет буде заручником президентських перегонів.

Андрій ПАВЛОВСЬКИЙ (БЮТ):

— Я оптиміст і, незважаючи на те, що робота нинішньої сесії ускладнюватиметься чинником президентської кампанії (що вноситиме в роботу парламенту певний деструктив), сподіваюся, що здоровий глузд візьме верх і ми зможемо цивілізовано відкрити сесію 1 вересня. Ми затвердимо порядок денний й ухвалюватимемо вкрай потрібні законопроекти, передусім економічні. Хотілося б вірити, що ми знайдемо порозуміння і щодо державного бюджету. Хоча тут є певні політичні моменти, які ускладнюють прийняття цього закону. Крім того, вважаю, що треба прийняти закон про обов'язкове інформування населення про вміст ГМО у продуктах харчування, автором якого я є. Гадаю, не менш важливою є тема оподаткування нерухомості. Це нормальний цивілізований досвід майже 100 країн світу. Йдеться про те, щоб брати податки із власників будинків площею понад 300 кв. метрів. На жаль, деякі багатії в парламенті блокують цей закон. Дивуюся, декілька тисяч гривень на рік покласти до місцевого бюджету їм шкода, а за вечерю в ресторані, за яку сплачують значно більше, — не шкода. Але, переконаний, прихильників цього законопроекту побільшає і парламент його ухвалить.

Михайло ЧЕЧЕТОВ (Партія регіонів):

— У понеділок на погоджувальній раді регіонали запропонують розглянути питання про підвищення соціальних стандартів у перший же день сесії. Розв'язання цієї проблеми чекає більшість населення країни (до речі, це питання з порядку денного не знімалося) — особливо якщо врахувати інформацію про підвищення тарифів на газ, електроенергію, відключення світла й гарячої води. Якщо нас не підтримають і компроміс не буде знайдено, ми готові до найрадикальніших дій. Ми примусимо коаліцію, уряд подбати про людей, а не абстрагуватися від реальності. Народні депутати мають конструктивно, без зайвої демагогії, розв'язувати проблеми своїх виборців, і регіонали робитимуть все, щоб це так і було. Крім того, сьогодні потрібна корекція бюджету, оскільки фінансовий документ готувався з розрахунку зростання ВВП, а він знизився на 20 відсотків. Сьогоднішній кошторис неадекватний економічним реаліям. З другого боку, ми розуміємо, що Тимошенко невигідно коригувати бюджет, оскільки тоді в неї не буде можливості в ручному режимі управляти фінансовими потоками. Прикро, що держбюджет буде зроблено під банкрутство країни і передвиборну кампанію. Такий кошторис, ми, звичайно, не підтримуватимемо.

Валерій БАРАНОВ (Блок Литвина):

— Передусім потрібно визначитися із процедурою виборів Президента — це ключове питання на сьогодні. Крім того, необхідно зайнятися Конституцією, її обговоренням, нехай навіть це буде чорновий варіант Президента. Я впевнений, що нічого серйозного і розумного не буде прийнято, тому що нічого серйозного і розумного не було прийнято до сьогодні. Тому, на жаль, уже у вересні всі почнуть дорікати один одному, згадуючи, хто і що купив-продав. А Володимира Литвина звинуватять у тому, що він спалив Карфаген. Як мінімум. Таке багнюкометання буде доти, поки ми не виберемо Президента. Сподіваюся, що новий глава держави зможе об'єднати націю. Бюджет нам удасться прийняти більшістю, а Партія регіонів продовжуватиме займатися критикою, популізмом, вимагати підвищення пенсій, роздачі слонів, матеріалізації духів і працювати на електорат, котрий вірить у ці казки.

Оксана БІЛОЗІР («НУ—НС»):

Сьогодні важко давати якісь прогнози, бо ситуація в нашому політикумі непередбачувана. Не виключено, що у нас будуть ще нові коаліції.

Однак для всіх зрозуміло, що потрібно переглянути бюджет. З наявним фінансовим документом не можна закінчувати рік. Але навряд чи це буде реалізовано. Також вкрай необхідно ухвалити антикризовий законопроект стосовно банківської сфери, зокрема, про те, що кредити мають видаватися виключно в гривнях. Відповідний законопроект я вже підготувала.

Сподіваюся, що на цій сесії народні депутати приділять особливу увагу законопроектам, які стосуються сім'ї. Це, до речі, і позиція Президента. Тому що сім'я — це цеглинка держави. І хоча ми сьогодні констатуємо: народжуваність у нас краща і діток більше, але розуміємо, що інститут сім'ї має величезні проблеми. Тому я виступила з ініціативою провести парламентські слухання «Інститут сім'ї в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення». Також планую приділити особливу увагу дітям-сиротам. Ми чудово розуміємо, що наявність значної трудової міграції сформувала в Україні велику кількість так званих соціальних дітей-сиріт. У них порушена психіка, немає здорового ставлення до сім'ї... Про це обов'язково треба говорити, робити реабілітаційні центри для дітей. Звісно, не можна замінити їм батьків, але не можна й допустити, щоб ці діти сприймали свою маму чи тата лише як гаманець. Діти не ходять голосувати, тому вони і їхні проблеми не цікаві для більшості політичних сил. Ми чомусь не говоримо про проблему сурогатного материнства. Вся європейська преса пише про те, що сьогодні європейські жінки не хочуть народжувати, тому що в них є альтернатива — сурогатне материнство, джерело якого (що найстрашніше!) — в Україні. Я внесу і дуже хочу, щоб на цій сесії Верховна Рада розглянула мій законопроект, який стосується трудової міграції і світової діаспори. Наша держава має захищати своїх громадян, хоч би де вони працювали. Крім того, нагадаю, що Кабінет Міністрів прийняв рішення про внесення до парламенту нового Великого Герба. Це дуже конфліктний герб. Я внесу відповідний законопроект про Великий Герб, який буде дуже цікавий. Я виходила з того, щоб повернути державі наші обереги і символи. Вірю, що так і буде.

Чорноморський флот має виконувати наші закони

Із початком президентської виборчої кампанії тема відносин України та Росії і, зокрема, статусу та термінів перебування Чорноморського флоту в Україні, стане актуальною. Про це заявив в інтерв'ю **заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко.**

«Заява лідера Партії регіонів Віктора Януковича про теоретичну можливість продовження перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України після 2017 року — це своєрідна згода на вимоги до «правильної» української влади, які висловив Президент Росії Дмитро Медведєв у листі до Президента України Віктора Ющенка шостого серпня 2009 року», — сказав він.

Парламентарій також висловив переконання, що знайдуться й інші кандидати, які погодяться з підходом керівника Росії до такого статусу нашої держави. Однак якщо мислити категоріями захисту національних інтересів, то цілком очевидно, що сьогодні Україна мусить зробити все, щоб забезпечити виконання Чорноморським флотом законів України та відповідно підготувати процедуру виведення його з нашої території по завершенні 2017 року, наголосив Микола Томенко.

Прес-служба Верховної Ради.

Конституційна реформа передусім потрібна громадянам

Учора Президент Віктор Ющенко взяв участь у церемонії посвяти в студенти першокурсників Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Вітаючи молодь, глава держави наголосив на визначній місії, яку медики відіграють у суспільстві. «Я хотів би побажати вам надзвичайно довгої і щасливої дороги в унікальній професії, до якої звертається кожна людина», — сказав він.

Президент окремо відзначив високий рівень знань, продемонстрований першокурсниками під час зовнішнього незалежного тестування. Він нагадав, що понад 300 студентів університету під час тестів набрали від 190 до 200 балів з кожного предмета. Віктор Ющенко висловив переконання, що здобутки кожного з нових студентів свідчать про вагомі позитивні зрушення на шляху реформування національної освіти.

Віктор Ющенко наголосив, що Україна, безумовно, зробила свій демократичний вибір. «Я був, є і залишаюся глибоко переконаним як політик і як громадянин: ми є європейською державою», — сказав Президент, наголошуючи на незмінності подальшого демократичного євроінтеграційного курсу.

Глава держави підкреслив роль, яку має відігравати молодь у подальшій розбудові держави. Він наголосив на актуальності активної громадської позиції молодих людей у темі вдосконалення Конституції тощо. Президент переконаний, що гарантією подальшого демократичного розвитку країни має стати конституційна реформа. Він зупинився на ключових тезах запропонованого проекту Основного Закону. Йдеться, зокрема, про скасування депутатської недоторканності, чисельне зменшення парламенту і збільшення повноважень регіонів тощо. «Я сподіваюся, це питання не пройде поза вашою увагою. Ця реформа потрібна не якомусь політику, ця реформа потрібна вам», — сказав В. Ющенко.

Він також відзначив важливість проведення радикальної реформи галузі охорони здоров'я. «Хотілося б, щоб цю реформу ми провели за вашої участі якнайефективніше. Не змарнуйте цей час. Будьте вірними клятві, яку ви щойно склали», — наголосив Президент.

Головна служба інформаційної політики секретаріату Президента.

То кому «неугодний» Ярема?!

САМОВРЯДУВАННЯ

Від сільських голів, як правило, очікують, що вони без вагань завжди та всюди підтримуватимуть «своїшого» — голову райради. Тим часом у багатьох районах нашої країни очільники рад та держадміністрацій не здатні порозумітися... І сільські голови опиняються ніби між двох вогнів. Та самоврядування не може бути сліпим і бездумним. Воно має керуватися винятково інтересами громади. У Кам'янець-Подільському районі на Хмельниччині сільські голови відмовилися бути слухняними ляльками, оцінивши зусилля голови райдержадміністрації щодо розвитку району. Нижче публікуємо їх колективний лист.

Останнім часом на шпальтах газет, на публічні заходи, в тому числі й сесії районної ради, виносяться питання, які зачіпають керівника районної державної адміністрації Ростислава Ярему. Що ж такого накоїв Ярема, кому він не догодив? Проаналізуємо його трохи більш як річну діяльність на посаді. Що змінилося в районі? Чи є бодай якісь позитиви? Нам, сільським головам, керівникам громад, які найближче до простих людей, зміни видаються досить зримими.

Ось, до прикладу, питання розрахунків за паї з селянами. Той, хто намагається критикувати Ярему, нехай скаже, коли ще орендарі розраховувалися за паї так ретельно, як нині? Чи платили людям по три відсотки від вартості земельного наділу, а то й більше? Чи не боргували роками? Чи не забували при цьому перерахувати податки в державні фонди? Не пам'ятаєте такого... Отож бо й воно. Бо хіба не оббивали люди ще торік пороги районної влади, добиваючись виплати за пай за минулі роки? Тепер багато орендарів, щойно зібравши урожай, поспішають одразу віддати власникам земельних наділів належну їм оплату — чи то зерном, чи грішми, як побажає селянин. Значна частина населення тримає худобу, тому люди не проти розрахунків натурою. До того ж селяни забули, як їм «цикали» на «пайові» сякий-такий суржик. Тепер інвестори почали рахуватися з селянами, а також із нами, сільськими головами. Уперше стало правилом запровадження договорів соціального партнерства, котрі передбачають внесок орендарів землі, господарників у соціальний розвиток наших сіл. Районна адміністрація домагається від бізнесу, який працює в районі, беззаперечної підтримки соціальних програм. Усе це, шановні опоненти Яреми, сталося саме за його роботи на посаді голови райдержадміністрації. Підприємці вперше побачили, що в районі є знедолені, і почали дбати про них. Ось хоча б програма забезпечення дітей-сиріт житлом. Більше в жодному районі області бізнесмени не купили стільки будинків для сиріт, як на Кам'янеччині. Про це й центральна преса писала.

Саме Ростислав Тарасович запровадив у районі суворий реальний облік землі та гідну адекватну орендну плату за неї. Орендна плата ще торік становила смішні суми — 20—40 гривень за гектар, тепер не менш як 300, а то й 500—1000 гривень. Це дає змогу наповнювати бюджет району. А також унеможливлено «дерибан», який спостерігався після помаранчевої революції. Уперше провели земельний аудит, залучивши фахівців із області. Цим самим допомогли й сільським головам навести порядок у земельних питаннях та належно оформити документацію. Якщо Ростислав Ярема займає в згаданих питаннях жорстку позицію, це, звісно, не всім подобається. Але ж очільник адміністрації і не збирається подобатися, він чесно виконує свою роботу і передусім намагається дбати про людей, які давно чекають від влади людського ставлення до них.

У нас уперше почали ремонтувати дороги по-справжньому, а не присипати ями мучкою. Хіба це не позитив? У районі стало більше шкільних автобусів та шкільних округів, кожна дитина тепер має змогу отримати сучасну загальну середню освіту, не нижчого рівня, ніж її здобувають учні в місті. Без жодних кредитів, власними зусиллями район ремонтує школи, дбає про заміну в них старих вікон на енергозберігаючі та високозатратних електроплит на сучасні, економні. Турбота про дітей відплачується сторицею. Вони перемагають на численних олімпіадах та конкурсах, приносять славу району. Освітні, медичні округи — то гарні ідеї за нинішнього фінансування. Ми, отже, не розпорошуємо кошти, а рятуємо ту чи ту галузь.

А погляньмо, як ожила культура! За мізерного фінансування районна адміністрація зуміла організувати декілька обласних, всеукраїнських фестивалів, наслідуючи приклад «розкрученого» міста Кам'янця-Подільського. Уперше між міською та районною владою запанувало порозуміння, проводяться спільні заходи, район та місто цього року разом відкрили туристичний сезон. Унаслідок такої популяризації району в липні до нас приїхали учасники на фестиваль зі спортивної риболовлі аж із дев'яти областей. Хто заважав попередникам Яреми вести діалог із міською владою на рівнях, запозичати досвід залучення туристів до міста-сусіда, яке знають поза межами України? Ростислав Ярема займає правильну позицію: їдуть до нас гості — то наші заробітки, розвиток туристичної інфраструктури, нові робочі місця. За його пропозицією ставки єдиного податку для окремих видів підприємницької діяльності стали такі низькі, що люди охоче беруться за власну справу. Це і серйозна підтримка народних умільців, які тепер можуть допомогти відродити ремесла на території району. За цими кроками — майбутнє Кам'янеччини, що так багата на таланти, але жодного сприяння вони десятиліттями не мали.

Нарешті сільські голови дізналися, чим займається дільничний інспектор міліції на території їх сільрад. Відтепер голова та дільничний почали працювати спільно. Ми очікуємо від такого партнерства оздоровлення соціальної атмосфери, уникнення зростання правопорушень.

Населення часто порівнює дії Ростислава Яреми з діями відомого очільника району Володимира Смирнова. Правила гри, які запровадив Ярема, нікому не дають можливості розслаблятися, працювати абияк. За Смирнова, в радянські часи, щоправда, не знали куди дівати гроші. Нині ж Ярема показує, де їх можна взяти. Адже стільки нерозв'язаних проблем накопичилося в наших селах! Тож треба наповнювати й сільські бюджети. І правильно вимагає голова держадміністрації, щоб підприємець, зареєстрований на території сільради, платив виключно до бюджету, а не в кишеню посадовцю. Той, кому не подобається така позиція, не може називатися патріотом району, країни. Хіба сільські голови можуть таких підтримувати?!

Сільські голови:

Інна Абдулкадирова, Анатолій Приступа, Ірина Павлюк, Михайло Гасюк, Валентина Парова, Олександр Домбровський, Тетяна Берник, Анатолій Костюк, Валентина Мартинюк, Зінаїда Сафронюк, Станіслав Радавчук, Станіслав Надольський, Михайло Олійник, Микола Чайковський, Володимир Ільницький, Віталій Масляно, Марія Міткевич, Ігор Петрованчук, Валентина Гайдамащук, Ганна Співак, Валерій Гайшук, Інна Бешлей, Юрій Годований, Іван Посітко, Леонід Бабій, Михайло Корнієнко, Ігор Сендзюк, Леонід Фугело, Ігор Усік, Юрій Безродний, Іван Спасюк, Іван Слободян, Володимир Василинчук, Віра Чистяк, Антоніна Горбняк, Лідія Гаджаман, Василь Мацьков.

Богородчанська районна газета привітала читачів вітанням Президента дворічної давності

Часопис Богородчанської районної ради «Слово народу» у № 34 за 22 серпня ц. р., мабуть, єдиний в Україні опублікував святкове вітання Президента України Віктора Ющенка з нагоди Дня незалежності. Загалом звичне для цієї поважної дати вітання першої особи країни зацікавило прикарпатців тому, що у святкових номерах обласної газети «Галичина», як і в інших місцевих виданнях цьогоріч воно було відсутнє.

Пояснюється це тим, що офіційне привітання Президента з Днем незалежності з'явилося на сайті лише 24 серпня. Звідки ж богородчанці 21 серпня, коли верстали свою газету, взяли текст привітання Віктора Ющенка? Як з'ясувалося, вони опублікували звернення Президента дворічної давності. Ним Віктор Ющенко вітав співвітчизників з 16-ю річницею незалежності України. У привітанні лише замінили цифру 16 на 18.

Як наважилася редакція зробити цей безпрецедентний крок? Ми зателефонували до заступника редактора газети «Слово народу» Мирона Дмитришина, який підписував номер до друку, і почули таку історію:

— Редакція довго чекала на привітання Віктора Ющенка, а його все не було. Через це навіть затримали здачу газети на дві години. Кілька разів я дзвонив в обласну газету «Галичина» і запитував, чи нема ще вітання. Врешті, треба було підписувати газету до друку. В райдержадміністрації були в курсі наших проблем і пообіцяли, що привітання таки буде. Мовляв, як це так — привітання Тимошенко є, а Президента — нема. Через якийсь час нам і справді принесли вітання Президента, правда, старе. Я пробував перечити, мовляв, недобре робити такі речі, однак в РДА наполягли: «Треба давати». На всяк випадок текст цього вітання я зберігаю в сейфі.

— А чому ви не відмовилися від цієї публікації?

— Я намагався, але, зізнаюсь, не надто наполегливо. Та й не хочеться сваритися з владою, адже ми від неї залежимо фінансово. А тепер шкодую, бо мені подзвонили читачі і я вислухав дуже неприємні речі про редакцію і про владу. Це буде для мене урок. Оце треба уже підписувати до друку номер, присвячений Першовересню (вийде 29 серпня), і теж привітання від Президента і досі нема. Швидше всього, газета вийде без нього. У той час як від Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко привітання надійшло ще кілька днів тому.

Ми звернулися за коментарем до заступника голови з гуманітарних питань Богородчанської райдержадміністрації Василя Гуляка.

— Я був на навчанні, яке проводив секретаріат Президента в Закарпатській області, і особисто говорив про те, що верстка газет відбувається швидше і треба, щоб секретаріат Президента давав завчасно святкові привітання Президента. Бо що виходить: поздоровлення від уряду є, від Голови Верховної Ради — є, а від Президента — немає? Як нам було поступити? Що би нам сказали люди? Що у нас немає Президента? Я вважаю, що краще дати річної чи дворічної давності привітання Президента, ніж не дати його взагалі. Хіба ми хотіли гірше зробити? Я не менший українець, ніж ви. І не вважаю, що зробив помилку. Якщо ви вважаєте, що привітання від Прем'єр-міністра, від Голови Верховної Ради має бути, а від Президента — ні, то я так не вважаю.

Позиція заступника голови РДА Василя Гуляка зрозуміла. Хотів якнайкраще, а вийшло, як завжди. Бо до нас зателефонував читач і обізвав місцеву владу брехливою і фальшивою. І як аргумент навів підтасоване привітання Президента.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Спалах активності

Післясвятковий тиждень засвідчив: президентська кампанія, попри відсутність юридичних підстав, ввійшла в гарячу фазу. Кожен з претендентів на булаву намагається «світитися» в інформаційному просторі, використовуючи для цього всі можливості.

Так, Віктор Ющенко у своєму зверненні з нагоди чергової річниці незалежності України не тільки підбив підсумки свого перебування в політиці, а й фактично виклав свої програмні цілі.

У свою чергу, прагне набирати додаткових балів і прем'єр. Юлія Тимошенко не тільки отримала у подарунок тигреня, а й подарувала своє ім'я літакові. Водночас продовжила наступ на своїх суперників. Зокрема, пообіцяла повернути в державну власність дачу, на якій мешкає лідер опозиції Віктор Янукович. (Щоправда, цікаву версію з цього приводу в ефірі «5 каналу» висловила народний депутат Ганна Герман (фракція ПР). За її словами, донедавна Юлія Тимошенко шукала міжнародних посередників, які посприяли б формуванню широкої коаліції між БЮТ і Партією регіонів. Однак цього не вдалося зробити, а тому прем'єр і прийняла таке рішення).

Натомість Віктор Янукович зібрав журналістів, де розповів не тільки про те, як планують діяти регіонали після відкриття чергової сесії Верховної Ради. Він також поділився сімейними секретами. Зокрема, що подарував внукам. З другого боку, лідер ПР заявив навіть про те, що у разі його приходу до влади Чорноморський флот може залишитися у Криму і після 2017 року. За що був одразу розкритикований політиками з провладного табору.

Водночас Голова Верховної Ради Володимир Литвин висловив переконання, що треба наводити мости у відносинах наших країн, але не порушувати при цьому закони, і Конституцію зокрема. З другого боку, глава парламенту цього тижня чимало уваги приділив вивченню проблем у галузі освіти і охорони здоров'я. На його думку, треба піднімати престиж цих професій, аби люди могли отримати високоякісну освіту і відповідну медичну допомогу. Так, як цього вимагає Основний Закон країни.

Не виключає свого походу за президентською булавою і скандально відомий міський голова Ужгорода Сергій Ратушняк. Дехто з політологів оцінює його намір як розробку штабів деяких кандидатів. Зокрема, вони вважають Ратушняка «технічним» кандидатом Юлії Тимошенко, який потрібен для того, щоб відбирати голоси в Арсенія Яценюка. Не виключають вони і причетності до цього кроку ужгородського міського голови і регіоналів.

Можна стверджувати: наступний тиждень буде не менш насиченим на події. Можуть розгорітися і нові скандали, можуть з'явитися і нові дійові особи.

Володимир КОРОЛЮК.

Енергопостачальна компанія «Київенерго» 31 серпня має намір відключити насосне обладнання, що здійснює підкачування холодної води, в разі несплати компанією «Київводоканал» 50,45 млн. гривень боргу за використання цього обладнання, *повідомила прес–служба «Київенерго»*

Зник... у комп'ютерному залі

У Чернігові зник дев'ятирічний хлопчик. Заяву про це у міськвідділ міліції принесла 38-річна мати. Правоохоронці доклали чимало зусиль, щоб знайти любителя комп'ютерних ігор. Як з'ясувалося, хлопчина переодягався у жебрака і клянчив у городян гроші. Одразу витрачав їх на ігри в комп'ютерних залах. Заробивши останнього разу чималу суму, ігроман вирішив почати самостійне життя. Щоправда, ночівля на останньому поверсі дев'ятиповерхівки йому не сподобалася, і він прийшов наступного дня до своєї бабусі... Втікача поставлено на облік у секторі кримінальної міліції у справах дітей Деснянського відділу міліції.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ЗАПОРІЖЖЯ

По дипломи магістра — до Франції

День знань випускники фізичного факультету Запорізького національного університету Олександр Степаненко, Єгор та Ірина Маркови зустрінуть у Франції. Вони стали другокурсниками магістратури університету Дю-Мен в місті Ман. Причому, Маркови отримуватимуть стипендії зарубіжного вишу.

Як розповіла декан факультету іноземної філології Галина Морошкіна, це стало можливим після того, як у червні 2008 року Запорізький національний підписав угоду з університетом Дю-Мен про підготовку подвійних дипломів магістра. А зараз у Запоріжжі перебуває професор Абделаді Касіба, який керує навчанням іноземних студентів у департаменті фізики Дю-Мену. Він приїхав узгодити тематику наукових робіт для своїх нових підопічних, а заодно прочитає кілька лекцій.

Микола МАНЬКО.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Єгерем бути непросто

Змагання з єгерського багатоборства вже восьмий рік поспіль проходять на Волині. Аби стати їх переможцем, учасникам потрібно не лише досконало знати зброю, поведінку і звички звірів, вміти приготувати смачну мисливську страву, а й перебувати в чудовій фізичній формі. Це ще раз підтвердили VIII обласні змагання з єгерського багатоборства, які 26—27 серпня відбулися в урочищі Звіринець, що поблизу села Лобачівка Горохівського району. Найзахоплюючим видом суперництва, безперечно, стало проходження смуги перешкод. На відстані півтора кілометра учасникам потрібно було подолати навісну переправу, перейти колодами через водойму, продемонструвати вміння вправно користуватися човном, пробитися купинами, транспортувати потерпілого на підручних засобах, швидко і правильно розставити прапорці на вовка, влучно стріляти, одним сірником за кілька секунд розпалити вогнище. Залік ішов по останньому з чотирьох членів команди. Усього за 13 хвилин 9 секунд із цим складним завданням справилися єгері обласної організації товариства мисливців та рибалок. Загальну ж першість і перехідний кубок Василя Вегерича та Григорія Хомича — полегли від рук браконьєрів працівників мисливського господарства «Старовижівське» — здобула команда Городоцького лісгоспу. Наступного року вона на правах переможця стане організатором чергових єгерських змагань.

Микола ЯКИМЕНКО.

На Сумщині облаштовують нові пункти пропуску

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Нові пункти пропуску призначені тільки для пішоходів та велосипедистів. Через місцевий пункт пропуску «Володимирівка» пропускатимуть мешканців Сумського району, міста Суми та Корнівського прикордонного району Російської Федерації. Через «Поповку» ходитимуть мешканці нашого Великописарівського району та російського Грайворонського. А у пункті пропуску Старікове прийматимуть жителів Глухівського та Рильського (РФ) прикордонних районів. Їх пропускатимуть до сусідів за закордонним або внутрішнім паспортом — за наявності відмітки про реєстрацію у прикордонному районі. До речі, торік на території Сумського загону у співпраці із обласною та районною владою «зелені кашкети» відкрили сім місцевих пунктів пропуску.

Нові переходи створено відповідно до міжурядової Угоди про порядок перетинання україно-російського державного кордону жителями прикордонних районів України та Російської Федерації, підписаної 21 квітня 2006 року в Москві. Як повідомили у прес-службі ДПСУ, вони працюватимуть тільки вдень — з восьмої ранку до вісімнадцятої вечора.

У багатьох мешканців Сумського району в Росії залишилися близькі родичі. Тож, на відміну від політиків, місцеве населення з обох боків кордону вже давно налагодило тісну співпрацю. Але раніше, щоб потрапити в російське село Гордіївка, мешканцям наших сіл Володимирівка, Веселівка та Водолаги доводилося долати півсотні кілометрів: 25 — до міжнародного автомобільного пункту пропуску «Юнаківка» і стільки само — до російського населеного пункту. Тепер ця відстань скоротилася до двох-трьох кілометрів.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

На знімку: нових місцевих пунктів пропуску потребує й україно-білоруський кордон, який улітку місцеве населення «штурмує» нелегально — у пошуках грибів і ягід.

Фото надано прес-службою ДПСУ.

Вулицю перейменували... вночі

«Вулиця Симона Петлюри» — такі написи, зроблені фарбою, з'явились одного ранку у Вінниці на будинках, де на табличках значилося інше прізвище — Козицького. Тепер вулиця має дві назви: офіційно узаконену і самовільно присвоєну.

Вінничани по-різному ставляться до такого нічного «перейменування». Значній частині городян прізвища на будинках ні про що не говорять, бо вони не знають, про кого йдеться. Заступник вінницького міського голови Микола Гунько повідомив, що на засіданні міськвиконкому обговорювалося питання про перейменування низки вулиць, у тому числі вулиці Козицького, на вулицю Симона Петлюри. Разом з тим співрозмовник засудив такі партизанські дії. Бо таким чином ще й пошкоджено стіни будинків. Тепер доведеться витрачати кошти на їх ремонт.

Довідка. 1919 року у Вінниці перебував уряд УНР, очолюваний Петлюрою. І в наступному, 1920-му, році він приїздив до Вінниці. Микола Козицький очолював у Вінниці губернський революційний комітет. Своїм наказом зобов'язав зняти з будинків національну символіку, збільшив податок для селян тощо.

Віктор СКРИПНИК.

ФОТОФАКТ

Керівник фольклорного колективу «Калина» Марія Петренко з міста Прилуки Чернігівської області, крім захоплення народними піснями, займається ще й фотосправою.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Виїхали на вбивство 700-річної давності

У серпні луганським правоохоронцям двічі довелося виїжджати на вбивство, після чого викликати собі на допомогу істориків і археологів.

Перший дзвінок надійшов із Новоайдарського району. На будівництві газопроводу в селі Гречишкино робітники виявили людський череп. Про знахідку одразу повідомили в міліцію. Слідчо-оперативна група почала обстежувати місце знахідки й незабаром наткнулася на людський кістяк. Усе вказувало на те, що він пролежав у землі не один і не два десятки років. Яке ж було здивування і робітників, і міліції, коли вони довідалися, що знахідці приблизно 700 років. Викликані співробітники Інституту археології НАН України — доктори історичних наук, професори Віктор Клочков і Віталій Отрощенко, а також представник Центральнодонецької експедиції науково-дослідного центру охоронно-археологічної служби України цього інституту Юрій Бровендер у результаті розкопок встановили, що це поховання належить до XIII—XIV століття нашої ери. Останки, найімовірніше, належать половецьі-вершникові. На це вказують виявлені поруч із кістяком пряжка, ніж, металевий наконечник, стріли, а також пара стремен, вуздечка. Це поховання дає додаткову інформацію про переміщення половців у степах Луганщини, а також про їхні похоронні ритуали.

Фрагменти кістяка людини на глибині 1,5 метра виявив і біля двору свого будинку й житель села Червоне Привілля. Він одразу зателефонував до чергової частини Лисичанського міськвідділу міліції. Прибулі фахівці обстежили місце і знайшли тут ще і автоматні гільзи. Припускають, що останки належать невідомому солдатові часів ВВВ.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Чергове застосування спецзасобів?

У Вінницькій виправній колонії № 1 знову били засуджених. Як повідомляє Дмитро Гройсман, координатор Вінницької правозахисної групи, до брутального поводження з ними доклав руки і в. о. начальника ВК Сергій Козачишин. Начебто в його кабінеті знущались над В'ячеславом Тушинським, який згодом на відеокамеру розповів про це. Постраждали й інші в'язні.

Сергій Козачишин спростовує свою участь у мордобоях. Він стверджує, що до непокірних, які скаржились на нелюдські умови тримання і негідне медобслуговування, законні методи застосовувались інспекторами під час конвоювання.

На сьогодні начальником ВК-1 призначено Леоніда Журу. Це вже другий керівник колонії після звільнення Дмитра Балтака, про якого писав «Голос України» 15 липня і 1 серпня ц. р. В установі працювала комісія Генпрокуратури, яка, до речі, «відмовчалася на публікацію «Голосу України» про події в колонії в червні, коли «законні спецзасоби застосовувались бійцями спецпідрозділу».

За нашими даними, учора вночі згорів автомобіль «Пежо» пана Козачишина. Імовірна причина — підпал. Колишній начальник припускає, що загоряння пов'язано з його професійною діяльністю.

Голова Держдепартаменту України з питань виконання покарань Олександр Галінський учора провів прес-конференцію, присвячену подіям у вінницькій установі.

Іван ІЛЛЯШ.

Прокуратура рятує заповідник

Прокуратура Херсонської області опротестувала рішення сесії Краснокам'янської сільської ради Голопристанського району. Депутати сільради щедро виділили понад 5000 гектарів угідь у довгострокову оренду місцевому товариству мисливців і рибалок. Прокуратура з'ясувала, що депутати сільської ради перевищили свої повноваження і порушили чинне законодавство. Річ у тім, що чотири тисячі сімсот гектарів, які вони вирішили віддати в оренду, входять до складу Чорноморського біосферного заповідника, 390 гектарів становлять охоронну зону заповідника. А відповідно до законів України на територіях заповідників забороняється вести полювання, займатися господарською діяльністю.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

«Захистіть роботу!» — під таким гаслом позбавлені роботи на закритому через кризу підприємстві філіпінці провели акцію протесту біля будинку Управління праці та зайнятості в Манілі.

Фото Синьхуа/Укрінформ.

Відкрито птахокомплекс

У селі Петрушки Корсунь-Шевченківського району відкрито новозбудований інкубаторій проектною потужністю 32 мільйони курчат на рік. Він повністю забезпечить молодняком черкаські птахофабрики. Головний інвестор товариства з обмеженою відповідальністю «Інкуба» — власник компанії «Тетра Нітра» зі Словаччини Мілош Крос. Зарубіжний партнер черкаських птахівників вклав у спорудження сучасного інкубаторію понад 2 мільйони євро і створив 40 робочих місць.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

ГСХ «Дунай—Чорне море» запустив лінію суховантажів

Міжнародна компанія «Арселор Міттал» запустила лінію суховантажів по українському глибоководному судновому ходу (ГСХ) «Дунай—Чорне море». Контракт на транспортування сировини з Бургаса (Болгарія) у Галац (Румунія) передбачає використання траси українського ГСХ через гирло Бистре.

Судновласників улаштовує те, що по українському ГСХ судна ходять в обох напрямках і в будь-який час доби. Це істотно заощаджує час. Весь рейс із Бургаса в Галац і назад займає п'ять діб. Крім того, приваблюють і нижчі, чим на румунських каналах, тарифи за прохід.

Перше судно пройшло по українському ГСХ 12 липня цього року. Суховантаж «Карасой» перевозив майже 6 тисяч тонн залізорудного концентрату. Тепер на цьому маршруті працює п'ять суден. З липня з болгарського порту через український ГСХ у Галац пройшло 28 суховантажів із залізною рудою.

— Сьогодні вже можна говорити про сталу лінію з транспортування руди з Бургаса до Галаца саме через український ГСХ «Дунай—Чорне море», — відзначив директор ДП «Дельта-лоцман» Олександр Голодницький.

Раніше сировину для заводу «Арселор Міттал» доставляли по румунському каналу, причому не з болгарського Бургаса, а з румунської Констанци.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

Від успішного завершення приватизації суднобудівних заводів може залежати доля уряду Польщі

У польському суспільстві триває обговорення долі суднобудівних заводів у Гдині та Щецині, приватизація яких, за вимогою Європейської комісії, має бути завершена 31 серпня.

Ця тема використовується для критики політики уряду опозиційними партіями, зокрема Союзом демократичних лівих сил (СДЛС), який домагається від влади відкрити всі деталі переговорного процесу з катарською фірмою, що мала стати інвестором польських судноверфей, а також повідомити причини невдалого завершення цього проекту. Гострота теми і відсутність прозорих відповідей на запитання, що тривожать суспільство, спричинила різке падіння популярності правлячої Громадянської платформи, яка зі стабільних впродовж досить довгого часу 55 відсотків знизилась за останні два тижні до 48. Натомість опозиційна партія «Право і справедливість» підняла свої рейтинги з 21 до 29 відсотків.

Голова Фонду державного майна Польщі заспокоює опонентів і громадськість: існує висока ймовірність, що замість інвестора-«невдахи» проект покупки судноверфей у Гдині та Щецині завершить до 31 серпня інше катарське інвестиційне агентство — «Катар інвестмент авторіті» (KIA). Якщо катарський варіант приватизації все-таки буде реалізовано, голова ФДМ Александр Град вийде сухим із води й уникне відставки, а правляча партія зможе зберегти обличчя і, можливо, повернути довіру виборців, що похитнулася останніми днями.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

УВАГА!

Допоможіть установити очевидців ДТП

5 серпня в Бортничах близько 8 години ранку сталося ДТП за участю автомобіля «Форд» та «Сузукі Гранд Вітара» (державний номер АА 5175 НМ).

Як пояснив водій «Сузукі» Андрій, він їхав вулицею Світлою в бік Харківської площі. Попереду рухався автомобіль «Форд». Однак несподівано він здійснив екстрене гальмування і зупинився (хоча на дорозі не було перешкод). У результаті відбулося зіткнення. Автомобілі одержали механічні пошкодження.

На щастя, в ДТП ніхто не постраждав. Водій «Форда» пояснив, що йому довелося терміново гальмувати через начебто білку, яка вибігла на проїжджу частину. Однак така відповідь здивувала не тільки пана Андрія, а й працівників ДАІ.

Просимо відгукнутися свідків цього ДТП та зателефонувати за номером 8 067 501 84 32.

ФОТОФАКТ

Щоб розвеселити пасажирів, столична молодь днями провела флешмоб (акцію, коли люди, попередньо змовившись, роблять те, що виходить за рамки звичної поведінки) — вони спустилися в метро із сумками на головах.

Фото Анастасії ТЮТЮННИК/УНІАН.

На одне робоче місце претендують 19 безробітних

Сьогодні на обліку в Державній службі зайнятості Львівської області перебувають 36 тисяч не зайнятих трудовою діяльністю громадян. Це на 14,6 відсотка більше, ніж минулого року. В серпні найвищий рівень зареєстрованого безробіття був у Бродівському, Золочівському та Перемишлянському районах, у містах Моршин, Новий Розділ та Борислав.

Значно зменшилась і потреба підприємств, установ та організацій у працівниках. На 1 серпня нинішнього року цей показник на 60,5 відсотка був менший, ніж на відповідний період 2008-го. Нині на одне вільне робоче місце претендують в середньому 19 осіб (проти семи минулорік).

Не ліпшими є й показники з виплати заробітної плати. На 1 серпня загальна сума заборгованості в області становила 78,9 мільйона гривень і на 1 січня зросла майже на 32 відсотки. Переважна частина боргу припала на підприємства промисловості (26,3 мільйона гривень), будівництва, організації, які здійснюють операції з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та наданням послуг підприємцям.

Ірина ЄГОРОВА.

СВІТ КОРОТКО

Щоб створити Конституцію, казахи вивчили майже 30 тисяч пропозицій

Завтра в Казахстані святкуватимуть 14-ту річницю прийняття Основного Закону країни. 30 серпня 1995 року на республіканському референдумі більшістю голосів було прийнято другу Конституцію Республіки Казахстан. Конституція 1993 року, прийнята в перехідний період, в умовах здобуття незалежності, зміни державної правової системи і становлення Казахстану на шлях демократичного розвитку, не могла задовольнити потреби сучасного розвитку. Це зумовило прийняття нового Основного Закону.

Конституція, прийнята 30 серпня 1995 року, визначила державність, демократичні цінності й суверенітет країни. Однак цій події передувала напружена робота. Під час розробки проекту Основного Закону аналізували численні конституції. Широка була й географія пошуку: Європа, Азія, Північна й Латинська Америка. Наприклад, сам Президент Республіки Казахстан Нурсултан Назарбаєв особисто проаналізував двадцять конституцій світу. «Для нас було важливо зрозуміти головне, — писав згодом у своїх спогадах глава держави, — як у країнах, що перебувають на різних щаблях розвитку, мають різноманітні соціокультурні, національні й інші особливості та різні правові системи, конституції вирішували головне завдання: сприяли зміцненню стабільності, підвищенню добробуту народу й розвитку демократії».

На момент ухвалення рішення про необхідність нової Конституції Казахстан уже мав власний п'ятирічний досвід, що навчив визначати пріоритети, мету й засоби їхнього досягнення. Також до цього часу в Казахстані була група досвідчених експертів-юристів, що виконали завдання з юридичного оформлення конституційних положень, що здійснили аналіз майже 30 тисяч пропозицій, які надійшли в ході всенародного обговорення проекту Основного Закону, у результаті чого в проект було внесено більше 1100 виправлень і доповнень. Тож Конституція Республіки Казахстан 1995 року закріпила єдність народу, об'єднала на казахській землі людей всіх національностей, пов'язаних спільною історичною долею.

Грип атакував Європу

У Європі 27 серпня за добу зареєстровано 661 новий випадок зараження людини грипом A (H_1N_1), передає Бі-бі-сі з посиланням на Європейське агентство з охорони здоров'я.

319 захворілих виявлено в Німеччині, 157 — у Норвегії, 89 — в Ірландії, 34 — у Португалії, 30 — в Австрії, 22 — у Швейцарії, а решта — в Данії, Латвії, Румунії і Словаччині.

Загалом у Європі кількість заражень людини цим грипом сягнула 44 651, повідомляє РБК-Україна. З них 15 259 — у Німеччині, 12 957 — у Великобританії, 2 244 — у Португалії, 1 631 — у Греції і 1 538 — в Іспанії.

А загальна кількість лабораторно підтверджених випадків захворювань людей, спричинених вірусом A(H_1N_1), у світі становить 255 716, із них 2 627 смертельних випадків, повідомляє Всесвітня організація охорони здоров'я.

У Львові створено міський територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян *(Укрінформ)*

КАЛЕНДАР

Цього дня *у 1949 році на Семипалатинському ядерному полігоні було проведене перше в СРСР випробування ядерної зброї — бомби потужністю у 22 кілотонни. Протягом 1949—1989 років на цьому полігоні виконано 456 ядерних випробувань (у тому числі 30 наземних ядерних вибухів і 86 — повітряних), під час яких підірвано 616 ядерних і термоядерних пристроїв.*

ВРОЖАЙ-2009

Рівненщина жниває

Як повідомила прес-служба Рівненської ОДА, в області по всіх категоріях господарств обмолочено ранні зернові і зернобобові на 215 тисячах гектарів. Це —92 відсотки площ, які належать до збирання. Намолочено 641 тисячу тонн зерна за середньої врожайності 29,8 центнера з гектара**.**

Олександра ЮРКОВА.

ПРИВІТАННЯ!

Поштовики України щиро вітають з днем народження **Таїсію ЗАМКОВУ (на знімку)** — генерального директора Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта».

Ви — лідер, Ви — Великий професіонал, Ви — невтомний працелюб. Нехай доля збагачує Вас енергією, друзями та дарує радість життя. Залишайтеся й надалі такою ж невтомною, турботливою, щедрою на добро та бездоганною.

Друзі та колеги.

Криза школі не завада

ДО 1 ВЕРЕСНЯ

Фінансова криза, на жаль, позначилася і на такій, здавалося б, далекій від глобальних процесів справі, як підготовка закладів освіти до нового навчального року. Якщо раніше до загальної ремонтної «скарбнички» посильні внески робили і батьки учнів, і підприємці-благодійники, то цього року на пропозиції педагогів «взяти участь» виправдуються однаково: «Раді б, та криза, знаєте...». Виправдання, що стало стандартним, не може бути вагомим аргументом для місцевої влади.

Тому давно назрілу проблему капітального ремонту шкільного актового залу в Орлинівській сільській ЗШ №47 Севастопольської міської ради депутати Балаклавської райради з подання керівників навчального закладу і співробітників райдержадміністрації обговорили, що називається, до найменших дрібниць. Але тривоги директора Надії Козлової зрозумілі: не одним ремонтом зали вичерпується список того, що треба встигнути до початку календарної осені. І хоча поки що фінансування з бюджету йде строго за графіком, усе-таки часу на все про все залишилося менше двох тижнів...

Підсумок розмови в кабінеті директора після детального ознайомлення заступника голови райдержадміністрації Олексія Корчмита і начальника відділу освіти Світлани Куликової з ходом підготовки колективу і приміщення до Дня знань дозволив Надії Василівні посміхнутися **(на знімку)**. Співрозмовники дійшли спільного висновку: попри всілякі обставини, школа до початку навчального процесу має бути готова «на всі сто». «Напередодні!», — уточнив на прощання заступник голови райдержадміністрації. З відповіддю Надія Василівна не затрималася: "Щодо пожежної безпеки — хоч сьогодні!» і показала на батарею щойно придбаних нових вогнегасників.

Микола МАГДИЧ.

Севастополь — Орлине.

Фото автора.

Нелегалів затримали в порту

До яких тільки засобів не вдаються непрохані гості, щоб потрапити в Україну! Днями співробітники Держкодонслужби затримали в Миколаєві на території Дніпро-Бузького морського торговельного порту двох африканців, які прибули до Миколаєва на теплоході «Океан Лорд».

Капітан і члени екіпажу кажуть, що нічого не знали про незаконних пасажирів. Про появу підозрілих на причалі правоохоронцям повідомили співробітники порту. З'ясувалося, що виснажені від небезпечної подорожі іноземці — громадяни Гвінеї. Порушники зізналися, що 9 серпня вони разом з іще двома своїми співвітчизниками нелегально пробралися на судно у гвінейському порту Конакрі. Четверо безбілетників піднялися по балеру руля і заховалися. Та до України дісталися тільки двоє — іще двох мандрівників, за словами затриманих, змило за борт десь у Середземному морі.

Нерідко непрохані гості намагаються потрапити до країни за фальшивими документами, **повідомляє прес-служба ДПСУ.** Днями на Одещині «зелені кашкети» затримали жінку, яка рейсовим автобусом їхала з двома дітьми з Кишинева в Одесу. В пункті пропуску «Кучурган» вона пред'явила для контролю документи 28-річної громадянки Болгарії та її неповнолітніх синів. Однак фото в паспорті жінки було наклеєне не за правилами, під ним був відсутній мікротекст. Під час співбесіди мандрівниця зізналася, що є громадянкою Молдови і планувала за фальшивими документами виїхати до країн Євросоюзу.

Раніше співробітники Держкордонслужби викрили кількох псевдоросіян. Двоє чоловіків та жінка намагалися перетнути український кордон за підробними документами громадян РФ. Після викриття порушники назвалися громадянами Молдови, Вірменії та Узбекистану.

ФОТОФАКТ

Фото прес-служби ГУ МВС України в Севастополі.

На Південному березі Криму в оздоровчому таборі «Ласпі» Головне управління МНС України в Севастополі разом з міським управлінням освіти й науки, а також відділом у справах сім'ї, молоді та спорту організували спартакіаду для юних рятувальників.

На Луганщині створюють сквер башкирських кіннотників

У місті Петровське Луганської області заплановано відкрити «Сквер башкирських кіннотників». Його розіб'ють навпроти будинку міського виконкому на ділянці землі довжиною 150 і шириною 50 метрів. На восьмикутному майданчику, розташованому біля входу до скверу, буде створена символічна альпійська гірка «Уралтау», а в другому кінці алеї розміститься сам меморіал — гранітна брила з пам'ятним знаком, на якому російською і башкирською мовами викарбувано: «Вічна слава! Командиру 112-ї Башкирської (16-ї гвардійської) кавалерійської дивізії генералу М. М. Шаймуратову, командирам і бійцям, які героїчно загинули за визволення України від фашистських загарбників у лютому 1943 року».

План скверу і меморіалу розроблено в Башкирії. Як розповів директор Республіканського музею бойової слави Ільшат Утяєв, ідею створити в місті Петровському сквер пам'яті башкирських воїнів міська рада прийняла без заперечень, за що депутатам дуже вдячні. За первісним задумом, планувалося посадити дерева уральських порід, кількість яких загалом становить 112 штук. З них — 44 дуби, які б увічнили вік Шаймуратова у момент загибелі. Але, на думку фахівців, дуби з Башкортостану на українській землі не приживуться: грунт зовсім інший. Тому з Уфи привезуть тільки чорну плиту з габронаріту з текстом. Урочисте закладення скверу намічено на початок жовтня.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Ухвалою Господарського суду Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 59) від 03 липня 2009 року по справі № 9/19 про банкрутство Рівненське обласне дочірнє підприємство Державної акціонерної компанії «Хліб України» (вул. Остафова, 3, м. Рівне, 33000, ЄДРПОУ 25322609) відкрито процедуру санації боржника.

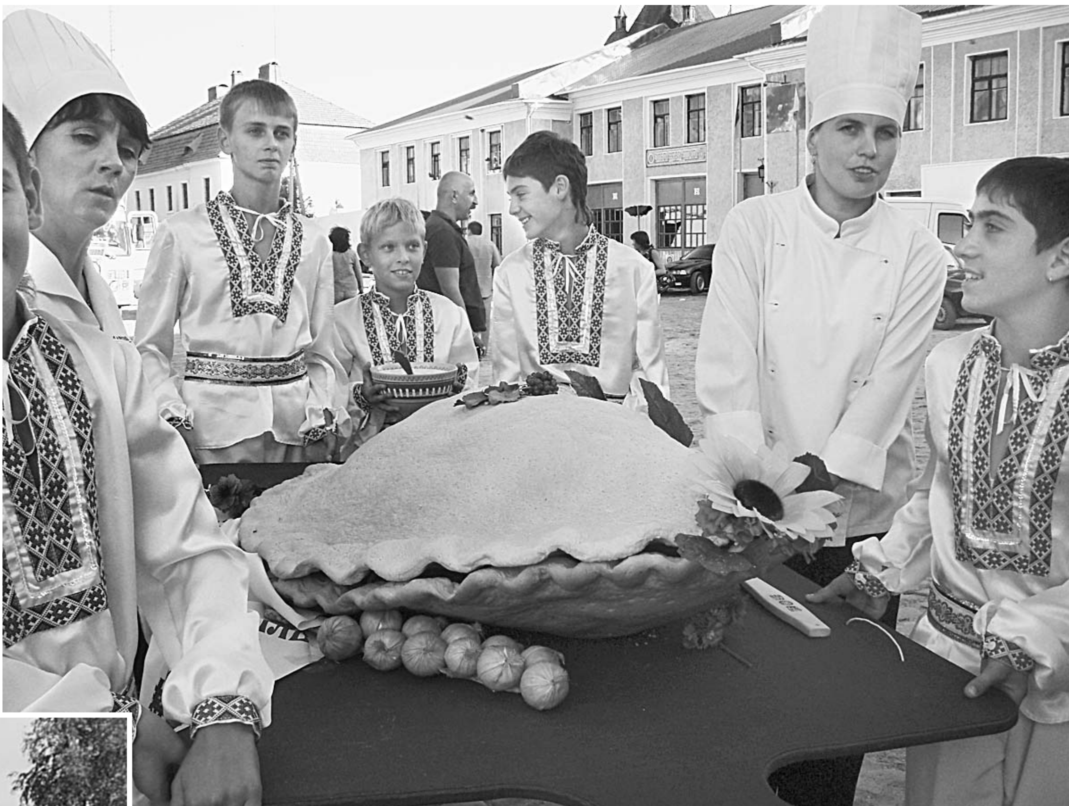
Керуючим санацією призначено арбітражного керуючого Ткачука Д. В., ліцензія АВ № 158431 (м. Рівне, вул. Словацького, 8/1, тел. 8 (067) 384 88 07.

Заяви щодо санації боржника приймаються протягом тридцяти днів з моменту публікації оголошення.

ОБ'ЄКТИВ

21 серпня. На засіданні позачергової сесії Верховної Ради України народні депутати подолали вето Президента на Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2009 рік» та деяких інших законів України» 384 голосами «за» (щодо фінансування Євро-2012 за рахунок коштів Нацбанку) та 325 голосами «за» подолали вето Президента України на зміни до деяких законів щодо виборів глави держави.

22 серпня. Кам'янець-Подільський Хмельницької області. Під час свята врожаю гості скуштували найбільший вареник Кам'янеччини.

23 серпня. Новоград-Волинський Житомирської області. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин взяв участь у літературно-мистецькому святі «Лесині джерела».

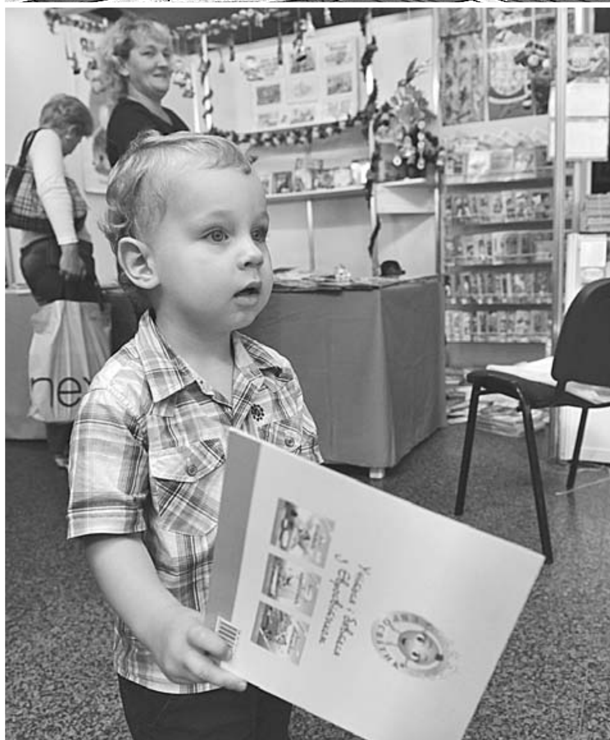
24 серпня. Київ. Демонстрація зразків озброєння і військової техніки з нагоди 18-ї річниці незалежності України.

25 серпня. Полтава. Пікети представників кількох найбільших перевізників міста з вимогою підвищити тарифи на перевезення пасажирів.

26 серпня. Миколаїв. На березі річки Південний Буг відбулися змагання на кращий аварійно-рятівний загін серед підрозділів ГУ МНС України в Миколаївській області.

27 серпня. У столичному Українському домі відкрито Благодійний дитячий книжковий ярмарок.

Сім днів із життя країни очима фотокореспондентів Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Анастасії СИРОТКІНОЇ, Віталія СКОБЕЛЬСЬКОГО, Віри ШПИЛЬОВОЇ та Укрінформу

ГОЛОС УКРАЇНИ № 161 (4661)
СУБОТА, 29 СЕРПНЯ 2009

На Тернопільщині перевірять законність передачі мисливських угідь в оренду попередніми скликаннями обласної ради *(УНІАН)*

Прокуратура Київської області ініціюватиме виселення із Чорнобильської зони відчуження самоселів, які отримали безоплатні оселі за межами зони, заявив прокурор області Олександр Гардецький

РЕГІОНИ

ЛЬВІВЩИНА

Поїхали автобуси, а з ними — гроші на зарплату

Львівські автобусобудівники, як і обіцяли, передали рідному містові тролейбус та два автобуси для обслуговування львів'ян та гостей міста. Незважаючи на трудноші, які все ще є на підприємстві, передусім це — обмеженість обігових коштів, завод для Львова навіть зробив деяку знижку.

Ціна кожного з двох зчленованих автобусів, розрахованих для перевезення 200 пасажирів, сягає 2,3 мільйона гривень. Тролейбус за 1,5 мільйона гривень споживає електроенергії на 40 відсотків менше, ніж аналогічний старого зразка.

Отримані ЛАЗом кошти підуть на погашення боргів із зарплати.

Ірина ЄГОРОВА.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

Окрім вітамінів ще й нітрати

Протягом останнього тижня співробітники обласної санітарно-епідеміологічної станції вилучили з реалізації понад вісім тонн кавунів та динь. Вміст нітратів у них перевищував допустимі норми. До того ж частину продукції продавали без супроводжувальних документів. Загалом з початку року співробітники СЕС перевірили понад 800 проб овочів та фруктів. Кожна шоста партія не відповідала нормам. Окрім баштанних, найчастіше нітрати «зашкалювали» в огірках, кабачках, картоплі, помідорах.

Ірина КОЗАК.

МИКОЛАЇВ

У компостній ямі загинула сім'я

У приватному будинку по вулиці Річковій сталася трагедія. Почалося все з того, що бабуся робила томатний сік, а десятилітній онук Женя їй допомагав. Коли соковижималка забилася, хлопчик вискочив у двір витрусити томатну макуха до компостної ями. Уже потім стало відомо: разом зі шкурками помідорів у яму впала і деталь соковижималки, яку хлопчик вирішив дістати... По дитину, котра затримувалася, у двір вийшов 25-річний вітчим. Побачивши в ямі хлопчика, що лежить без свідомості, він кинувся його рятувати і теж знепритомнів. На допомогу потерпілим спустився дідусь Жені, і також не зміг вибратися. Останньою в черзі безглуздих смертей стала бабуся, котра спустилася в яму слідом за чоловіком...

За інформацією центру пропаганди ГУ МНС у Миколаївській області, на місце НП терміново виїхала група рятувальників Центрального рятвідділу МНС, слідчо-оперативна група УМВС області та працівники «швидкої допомоги». За допомогою рятувального устаткування з дна ями витягли людей. На жаль, усі вони були мертві. За попередніми даними, причиною смерті стало отруєння газовими парами, що утворилися від гниття сміття.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Олександру Довженку — Героя України, а Тарасу Шевченку — ні?

РОЗДУМИ З ПРИВОДУ

Нещодавно Сосницька районна рада ухвалила рішення про підтримання ініціативи щодо присвоєння звання Героя України Олександрові Петровичу Довженку (посмертно). Днями цю ідею підтримала й рада товариства «Чернігівське земляцтво» у Києві. Вона, зокрема, звернулася з відповідним клопотанням до Чернігівської обласної державної адміністрації.

...Хоча постать відомого кінорежисера, письменника є неоднозначною, ще недостатньо вивченою, напевне, мало знайдеться таких, які протестуватимуть проти відзначення митця найвищим українським званням. У тоталітарній комуністичній системі О. Довженко зумів пробитися у світ творами правди, краси. Можливо, він дещо перебільшено ідеалізував, був романтиком у сумних реаліях. Багато йому довелося робити усупереч власному досвіду. Так, нещодавно стало відомо, що він у чині петлюрівського сотника брав участь 1918 року у штурмі «Арсеналу», потім викладав у школі старшин при штабі 44-ї Української стрілецької дивізії армії Петлюри. Отож можна лише здогадуватися, з якими думками він створював фільм «Щорс» про «визволення» України більшовиками.

Але... ця ідея про присвоєння звання Героя України О. Довженку викликає й певні міркування та застереження. Автор «Землі», попри різні оцінки сучасників, прижиттєві нагороди, потужно й авторитетно посів своє чільне місце в історії світового кіномистецтва, творчій спадщині України. Незалежно від того, буде йому присвоєно почесне звання Героя України, чи ні, він залишиться для нас великим ДОВЖЕНКОМ. Трагічним і зболеним, замріяним і високим у своїх духовних помислах.

Чи додасть йому найвище українське звання авторитету, «підсилить» значення на Чернігівщині, у Києві, Москві? Мабуть, ні. Погодьмося: орден Героя — це гарна, найвища оцінка діянь будь-якої особи в сучасній Україні, але вона не є мірилом геніальності, масштабності таланту.

Поміркуймо і над іншим. В українській державі за останнє десятиріччя з'явилася досить велика когорта Героїв, здебільшого директорів великих заводів, шахт, сільгосппідприємств. Мають найвищий орден і кілька письменників, співаків, спортсменів, політиків. Їхні заслуги не варто применшувати (хоча, будемо відвертими, окремі нагородження справедливо викликають резонансний скепсис та невдоволення!). Однак при цьому постають і запитання: чому в їхньому ряду немає славетних лицарів минулого, діячів-державотворців — Богдана Хмельницького, Петра Дорошенка, Івана Мазепи, Пилипа Орлика? Адже окремі укази про нагородження присвячені історичним діячам (наприклад, Роман Шухевич).

Генеральний директор ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» Тарас Григорович Шевченко став у 2007 році Героєм України. А поет Тарас Шевченко? Кобзар для українців такий великий, що не потребує ніяких звань? Чи Черкаська облдержадміністрація не зробила відповідного подання?

А є ж іще десятки, сотні діячів, які героїчно і подвижницьки працювали в ім'я України, її культури, історії (Іван Франко, Леся Українка, Борис Грінченко, Михайло Грушевський, Лесь Курбас, Олександр Оглоблин та інші). Зрозуміло, вони не забуті. Про них, до речі, знаємо більше, ніж про деяких сучасних Героїв України. Їхні твори, діяння і без державних відзначень для нас дорогі та значимі. Чи варто їх при цьому всіх зараховувати посмертно Президентським указом у Герої України? Можливо, подібні визначення, оцінки — справа істориків?

Чи треба сьогодні все-таки знайти справедливі критерії у доборі кандидатів на високе нагородження? Якщо хтось став керівником великого успішного підприємства, шахти чи банку, то, мабуть, маємо справу з успішним бізнесменом, а не Героєм України. Якщо мільйонер підтримав якогось політика фінансами на виборах, то це його ВИБІР, але не «героїчний» вчинок. На жаль, такі нагородження були. І це лише применшує вагу звання Героя України.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На світлинах: Олександр Довженко; орден Героя України.

Через татарські підземні ходи у цьому селі досі провалюються хати

У Торговицю часто приїжджав отаман Іван Сірко, тут служив пращур Миколи Гоголя Остап Гоголь

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Для багатьох з нас Україна досі залишається «terra incognita», і кращий спосіб її пізнати — подорожувати. Бо унікальні пам'ятки культури та історії найчастіше «живуть» у маленьких містах і селах, до яких не їздять екскурсійні автобуси, які не значаться на туристичних картах. Село Торговиця (Кіровоградської області) — одне з них. Його можна без перебільшення назвати перлиною степу. Тут є усі необхідні атрибути української степової романтики — і поля, і широка річка Синюха, і пагорби над рікою, які влітку зацвітають безсмертниками, чебрецем та голою грижницею. А є тут і ще щось більше за природну красу — це дух століть, який у цьому селі відчувається, як ніде інде. Крім того, його давня історія ще й покрита цілою низкою досі не розгаданих загадок.

Перша загадка сталася 1362 року. Тодішня Торговиця — місто на кордоні між Руссю та Диким Степом. Синюху в ті часи називали Синіми Водами. Це була глибоководна та судноплавна річка, а Торговиця — єдине місце, де була переправа. Історики М. Грушевський та В. Антонович, грунтуючи свої твердження на літописних даних, переконані, що саме сюди того року великий литовський князь Ольгерд привів свої війська для битви з ординцями. Противниками князя стали три брати: Кутлуг-Бей, Хаджи-Бей і Дмитро, що володіли Поділлям. Перебіг битви та її точне місце досі залишаються загадкою історії. Відомий лише результат — перемогу здобув князь Ольгерд. Завдяки цій битві усе Київське князівство було визволено від татаро-монголів. Тому недооцінювати вагу цієї події не можна. Крім цього, перемога дозволила князям Коріатовичам, які були родичами Ольгерда та виступили разом з ним у битві під Синіми Водами, заволодіти Поділлям і заснувати багато міст, серед яких — Кам'янець-Подільський.

Сьогодні історики сперечаються, де саме відбулася битва. Є серед них такі, які стверджують, що битва під Синіми Водами насправді відбулася у Вінницькій (на річці Снивода) або й Волинській областях. Проте на користь того, що цей бій відбувся саме поблизу Торговиці, свідчать не лише висновки авторитетних вчених, а й археологічні знахідки. Директор Новоархангельського краєзнавчого музею Юрій Садовенко показав наконечник стріли та бойову сокиру, які були знайдені у Синюсі. «На полях, де відбувалася битва, знайти якійсь підтвердження бою складно, в землі метал сильно псується, а ось у Синюсі за допомогою металошукачів легше», — каже краєзнавець.

Але не лише битвою під Синіми Водами цікаве село Торговиця. Багато загадок дослідники ординського періоду можуть розкрити, вивчаючи торговицькі археологічні знахідки. Тому щороку на берегах Синюхи проводять розкопки, під час яких знаходять підтвердження того, що на цьому місці існувало древнє місто. Торговицькі знахідки допомагають історикам дізнатися більше про культуру, традиції, побут ординців. У «нижній» частині села (тобто тій, яка розташована біля річки) часто провалюються хати. Старожили твердять, що причина цього — підземні ходи, вириті татарами. Входи до підземелля — ще одна загадка. Селяни кажуть, що вони є, але де саме — показувати не беруться, бо вважають, що спокуса подивитися, що там, може трагічно закінчитися: невідомо коли створені підземні лабіринти ризикують обвалитися у будь-який момент. Тому можна сказати, що Торговиця — це Колондайк для істориків. Тут можна досліджувати період і Середньовіччя, і Козаччини (адже довгий час у Торговиці стояв полк реєстрових козаків, саме сюди часто приїжджав отаман Іван Сірко, тут служив пращур Миколи Гоголя Остап Гоголь).

Усі ці події не могли не вплинути на характер жителів села. Так склалося, що ще з дитинства мені не раз там доводилося бувати. Свобода — ось ключова характеристика торговиччан. Готуючи цю статтю, я ще раз приїхала в Торговицю. Того дня ледь не половина села зібралася у центрі на сходку. «За воду сваряться, — коротко пояснили мені. — Зараз платимо 3.50 за кубометр, а тепер хочуть 7.50. Де їх брати? І так усе село без копійки сидить!..» «А може, варто свої криниці викопати?» — питаю. «Не можемо, в нас тут п'ятдесят метрів вглиб свердловину треба бити. Дуже дорого виходить — 50 тисяч гривень на одну криницю». Пізніше тітка Галя, у якої я зупинилася, запитала: «Ну ти ж журналіст, от і поясни мені, що це за криза? Усі про неї говорять, а в нас, на селі, ця криза як на початку 90-х почалася, так і не закінчується. Гроші платять раз на рік, у жнива. Ледь не все село безробітне. А тут ще кажуть: криза, криза».

Я, як могла, розповіла про останні тенденції у світовій фінансовій системі. Але, здається, такої кризи, як у нашому селі, світова фінансова система ще не бачила.

Тетяна ПАСОВА.

У пошуках кримських скарбів

Кримський півострів здавна приваблює любителів не лише морських пляжів і мандрівників туристичними стежками, а й шукачів скарбів. Незважаючи навіть на те, що зняття це нелегальне: якщо копачів упіймають, їх чекає кримінальна відповідальність. Адже за законом будь–який скарб, що пролежав у землі чи під водою триста років, належить державі, а якщо скарб «молодший», то тому, хто його відшукав, належить 25% його вартості.

Інтерес до Криму не випадковий. Тут споконвіку торгували й воювали. А у складні часи перелякані навалою орд чужинців люди завжди намагалися заховати кудись подалі своє добро. Археологи недаремно кажуть: за кожним скарбом обов'язково приховується людська трагедія. Раз власник не повернувся за своїм закопаним добром, значить з ним щось трапилося: або його вбили, або вигнали в рабство, або вигнанець чи втікач не дожив до мирних часів. Ось який розпачливий напис зробив останній власник знайденого у Феодосії скарбу срібних монет, який збирало чотири покоління його роду: «Немає зі мною дітей моїх, дружин і родичів, немає синів моїх, дітей юності, вони вбиті, а я самотній. Я немічний і безсилий, як дитина, що покинула чрево матері. О печаль і сум, сльози й ридання над прахом молодих».

Рейвах у городі

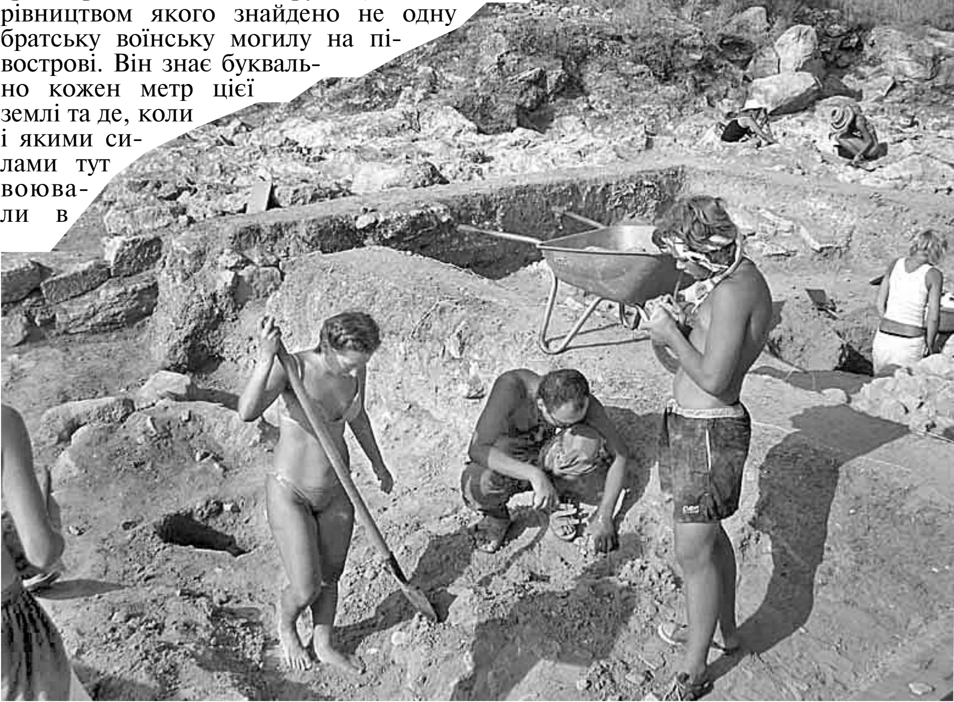
В одному з сіл Красноперекопського району біля магазину й на лавочках під хатами не вщухає дискусія: чи є в городі Катерини Паламарчук скарб і наскільки він може бути коштовним. Глибоку яму на грядках почала механізованим способом рити ціла бригада шукачів, яка випросила дозволу перекопати тітчин город, звабивши господарку обіцянками поділитися знайденими скарбами, щедро оплатити незручності процесу пошуків цінностей та засипати всі вириті технікою ями. Та відразу ж після того, як із землі викопали першу ж знахідку — залізний ящик з іржавими гільзами й патронами, роботи було зупинено. Господарка городу категорично повстала проти розкопок, бо злякалася вибуху подібних нових знахідок.

А копачі твердять: знаємо достеменно, що саме тут зарито значні скарби. Є відомості, що гітлерівці, відступаючи, використовували наших полонених, щоб якнайшвидше зарити клад у тутешньому старому колодязі: награбовані в музеях ікони, старовинну зброю, дорогоцінне каміння, німецькі документи... Про те, що в роки війни в одному з кладязів степового села фашисти сховали значні цінності, скарбошукачу — відставному офіцеру Георгію Яхимовичу розповів його друг, що приїхав з Німеччини. Показав він і план, на якому детально позначено передбачуване місце тайника. Переконаний — скарби сховано саме тут.

Господиня розритого городу розповідає: оббігала вже півсела, розпитала всіх старожилів, яким за вісімдесят років, усі в один голос твердять: ніякого приховування ящиків з коштовностями тут не було, нічого подібного ніхто нікому не розповідав. Так жодних очевидців заривання кладу в часи війни й не виявила. Та й найближча з сусідок, 1920 року народження, каже, що тут в ті роки жили її батьки й численні родичі, але ніхто не бачив, як закопували скарб і про це не знає, та й ніякого колодязя в цьому місці не було. Хоча наприкінці згадала: десь поруч знаходилася висохла занедбана стара татарська криниця...

Назагал місцеві жителі підтримують тітку Катерину, кажуть ніхто ніколи про таке не чув, впевнені, ніякого кладу тут не заривали, його немає й близько: «Якби таке відбулося, хоч хтось би підглядів, та досі ніхто нікому про це не говорив, таємницю, помираючи, не передавав, навіть як легенду». Всі сусіди Катерини Паламарчук сходяться на одному: «Привезена з Німеччини карта на їхню топографію не накладається».

Проте надії скарбошукачів поділяє відомий на півострові краєзнавець Лев Кружко, під керівництвом якого знайдено не одну братську воїнську могилу на півострові. Він знає буквально кожен метр цієї землі та де, коли і якими силами тут воювали в

роки війни від відступу й до визволення Криму. Тож не виключає, що саме тут можуть бути закопані награбовані фашистами цінності й залишки зброї та боєприпасів. Бо хаотичний і швидкий відступ загарбників пролягав якраз цим селом. Музеї ж краю окупанти «попатрошили добряче». Не знаючи, де це все чуже добро подіти під час відходу з півострова, коли наші війська з обох сторін буквально наступали їм на п'яти, фашисти могли це все тимчасово десь заховати. До речі, Лев Кружко з пошуковцями викрили не одну групу підпільних гробокопачів захоронень часів війни, які постачають на «чорний ринок» нагороди полеглих з однієї й іншої протиборчих армій, тож усіх новоявлених скарбошукачів вважає особистими ворогами й святотатцями.

Поки що ями на городі Катерини Паламарчук зарили, але шукачі впевнені, що ненадовго. Не сумніваються: зможуть домовитися з господаркою городу за більшу суму. Дивно, що про цю подію тільки зараз довідалися в місцевому управлінні МНС. Утім й там не знають, наскільки може бути небезпечним розшукуваний скарб і чи є в ньому боєзапаси та зброя. Кажуть: на місце розкопок їх ніхто не запрошував, утім, як і професійних археологів, і представників інших охоронних та владних структур.

На гачку в аферистів

Не таємниця, що самочинних мисливців за старовинними скарбами часто беруть на гачок кримінальні елементи, відзначають правоохоронці. Недавно розголосу набула історія двох дніпропетровських студентів, котрі приїхали в Крим розважитись на гроші дуже заможних батьків. За картярським столом їх захопили ідеєю привласнення скарбів одного із затонулих суден аферисти. Вони навіть подарували «мажорам» кілька цінних знахідок буцімто щойно визволених з морського полону водолазами, показали старовинні карти й завірені печатками державних установ «дозволи» на проведення підводних робіт. Звозили й на екскурсію на місце загибелі одного з кораблів, де працювала справжня експедиція пошуковців, і зуміли представити роботу науковців як таку, що проводиться на замовлення аферистів.

Молодиків злодії постійно розважали в компанії з дівчатами легкої поведінки й напували алкоголем. Врешті, легко віддавши крутіям чималі суми з банківських карток за власну частку у «знайденому скарбі» на нібито закінчення підводних робіт, «фінансування яких дало несподіваний збій», дніпропетровці поїхали додому, позбувшись навіть подарованих батьками престижних іномарок, які довелося «тимчасово» закласти. Лише дома вони зрозуміли, як підступно й примітивно їх обдурено. Прикметно, що ошукані молодики та їхні батьки не поспішають повертати видурені в них чималі гроші за допомогою правоохоронців, певно, соромляться скандальної слави «пошитих у дурні».

Легенда як приманка

Ще більше шукачів скарбів знаджують легенди й перекази. «А може, це й не легенди, а зашифровані старі дороговкази до скарбів?» — вважають багато з тих, хто полює на скарби. Насамперед йдеться про багатющий «скарб династії Гіреїв», який у кінці XVIII сторіччя приховав у Бахчисараї чи то на території, чи на околиці Ханського палацу останній з цього роду правителів півострова Шагін-Гірей.

Досі тривають розпочаті кілька століть тому пошуки «золотого коня» володаря Боспорської держави Мітрідата, що поставав проти могутнього Риму, — велетенського злитку дорогоцінних металів, згідно з легендами різних народів півострова, прихованого кримчанами від ворогів у давні часи. З 1905 року не припиняється і пошук скарбів вітрильно-гвинтового пароплава «Чорний принц», що в часи Кримської війни затонув на глибині 60 метрів під час шторму в Балаклавській бухті восени 1854 року. На ньому везли амуніцію й винагороду королівському війську — 30 бочок золота. Але досі тут знайдено місцевими і японськими пірнальниками лише кілька золотих монет англійської чеканки.

На дні цієї ж бухти не перший рік аматори шукають розбомблене фашистами вантажне судно, яке в роки II світової війни, як свідчать деякі документи, мало вивезти із Криму дорогоцінні експонати із кримських палаців Південнобережжя. Безуспішно шукають теплохід «Ленін», що 1941 року вийшов з Одеси з вантажем бронзи і міді, одночасно рятуючи від знищення гітлерівцями майже 4 тисячі не найбідніших людей цього міста, які везли з собою всі свої цінності. Але це судно, прозване шукачами скарбів діамантовим, затонуло біля берега Севастополя на глибині 90 метрів. Ще довше шукають аматори усипальниці Атіли, Чінгіз-хана, Мамая, яких, за давніми переказами, поховали десь у степовому Криму.

...Насамкінець зауважимо, що розповіли ми про деякі перипетії пошуку кримських скарбів не для збудження цікавості до цього небезпечного захоплення, а щоб попередити романтиків скарбошукацтва: в жодному разі не зв'язуйтесь з непевними людьми, які обіцяють «золоті гори», а якщо ви все-таки вирішили знайти скарб, то обов'язково зареєструйте свої наміри й дії в державних установах. Це позбавить вас від багатьох серйозних неприємностей.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото з архіву автора.

ФАКТ

Сенсаційними стали знахідки численних скарбів на перевалі Гурзуфське сідло на таврському святилищі високо в горах: зброя, інструменти, прикраси, статуетки божеств і цілі гори монет різних епох з бронзи, золота і срібла. Більше п'яти кілограмів грошей у глечику, захованих середньовічним гендлярем у печерному місті Чуфут-Кале під Бахчисараєм (про цю знахідку співробітників центру спелеотуризму «Онікс-Тур» — так званий Кирк-Орський скарб з 4250 золотих і срібних монет ми розповідали свого часу), експерти оцінили у понад 30 тис. доларів. Не менша вартість й Нейзацького скарбу, знайденого теж випадково в Білогірському районі під час ремонту греблі. В глиняному горщику виявилося 466 срібних монет чотирнадцятого століття й майже півсотні оздоблених дорогоцінним камінням вишуканих жіночих прикрас. Не поступається цінністю у сучасному грошовому вимірі й Сімферопольський скарб, виявлений будівельниками, що розчищали на околиці міста майданчик під котлован: золоті й срібні прикраси із вставками із перлин та інших дорогоцінних каменів, золоті монети і нашивки, срібний посуд: усього 328 коштовних предметів вагою близько трьох кілограмів. 3,5 кілограма срібних злитків, які колись зберігали купці для розрахунків, знайшли археологи в 1990 році під час розкопок під Алуштою в руїнах середsньовічного житла, зруйнованого пожежею. А в 2004 році під час розбирання будинку в центрі Феодосії будівельники знайшли скарб, що назвали Дрейфуським: велику бляшанку, набиту керенками й банкнотами Тимчасового уряду, -- 154 тисячі рублів. Гроші були загорнуті в документи, серед яких виявилися телеграми за підписом Луї Дрейфуса — відомого на початку передреволюційних років швейцарського банкіра. Повідомляли ми й про знахідку трьома керченськими хлопчаками скарбу срібних монет біля воріт старої цитаделі Єні-Кале. Здобутий дітьми шкіряний мішечок з срібниками — акче — оцінено в майже дві тисячі доларів. У величному Мангупі — гірській цитаделі колись могутнього християнського князівства Феодоро — здивував розкішшю скарб золотих прикрас візантійської епохи. Сенсацію викликали й скарби цариці Амаги знайдені в Нижньогірському районі: понад сотня золотих предметів. Лише гривна сарматської цариці — шийна прикраса вагою майже кілограм із кованого золотого дроту з коштовним камінням і зображеннями міфологічних чудовиськ та золота застібка з дельфіном з гірського кришталю — чого варті.

А два роки тому в лісі на горі Тепе-Оба під Феодосією дачники виявили тріснутий глиняний глечик у вигляді пузатого чайника вагою біля шести кілограмів, по вінця набитий срібними монетами чеканки 1550 року — часу правління ханів Гіреїв. 10 тисяч 168 так званих аспрів й акче після тривалого вивчення й обробки фахівцями нині зберігаються у Феодосійському музеї грошей і досі вважаються найбільшим знайденим майже на поверхні землі скарбом України.

Прямий зовнішній борг України збільшився в липні на 25,5 відсотка, або на 3,2 млрд. доларів, і становить на 31 липня 15 740,6 млн. доларів, *повідомляє прес-служба Міністерства фінансів*

Голова представництва Світового банку в Україні, Білорусі і Молдові Мартін РАЙЗЕР повідомив, що Україна вже виконала всі умови, необхідні для отримання траншу в 400 млн. дол. кредиту на підтримку фінансового сектору *(РБК-Україна)*

Голова Держгірпромнагляду Сергій СТОРЧАК:

«Власника треба заохочувати економічно до безпечної роботи»

Країна готується до Дня шахтаря. Але з року в рік це професійне свято позначається гучною аварією і траурними стрічками. Держгірпромнагляд, вітаючи шахтарів, звернувся до шахтарських колективів та керівників вугільних підприємств з проханням зробити все, щоб не допустити аварійних ситуацій. Оскільки трагедії у галузі — саме через порушення норм промислової безпеки та охорони праці, а не від якихось потойбічних сил, як дехто ладен вважати. «Голос України» запросив до розмови голову Держгірпромнагляду **Сергія СТОРЧАКА.**

— Напередодні Дня шахтаря вуглярі щосили намагаються збільшити видобуток, щоб відрапортувати про свої досягнення, отримати премії, — каже голова Держгірпромнагляду Сергій Сторчак. — Але правила безпеки при цьому відсувають на другий план. Звідси і трагедії.

Ред.: Однак на ділянці шахти ім. Кірова ДП «Макіїввугілля», де 23 серпня загинуло 8 гірників, видобуток не вели. Проте метан вибухнув.

Сторчак: Так, лаву лише готували до роботи. З усього видно, безграмотно і безвідповідально, не провівши розгазування майбутніх виїмкових ділянок після планових заходів з реверсу вентиляційного струменя гірничих виробок. Правила безпеки вимагають обов'язково перевірити концентрацію метану перед тим, як увімкнути в лаві струм. Якби це зробили — аварії вдалося б уникнути.

Ред.: Як зупинити на шахтах трагедії, щоб країна не розплачувалася за вугілля такою високою ціною?

Сторчак: Це найважливіше питання. Великий оптимізм вселяють слова Юлії Тимошенко, сказані днями на «круглому столі», присвяченому розвиткові вугільної галузі. Прем'єр-міністр прямо зазначила, що головне у вугільній галузі — це безпека праці.

Праця шахтарів, переконаний, стане безпечнішою, коли в галузі з'явиться власник, який усвідомить необхідність дотримання норм промислової безпеки. Ми стали, приміром, впевненішими у безпечній роботі колись надаварійних об'єднань «Павлоградвугілля» та «Краснодонвугілля» після приходу туди саме такого власника.

Однак у цілому ситуація у вугіллі залишається критичною — рівень виробничого травматизму надзвичайно високий. Керівники шахт через свою безвідповідальність почасти свідомо не дбають про охорону праці. Пам'ятаю, яких зусиль нам коштувало домогтися використання у вугільних лавах безпечних конвеєрних стрічок. З тими несертифікованими стрічками, що потоком ішли на шахти, мало не щодня виникали пожежі. Вуглярі разом з профільним міністерством щиро нас запевняли — інших нема і бути не може. Тоді наш комітет змушений був вольовим рішенням заборонити експлуатацію цього обладнання і зупинив одночасно роботи на 68 шахтах. Одразу з'явилися нові стрічки, і про пожежі забули.

Ред.: У чому ж проблема? Зупиняйте і далі підприємства, застосовуючи до недбайливих власників жорсткі санкції.

Сторчак: Ми так і робимо — іншого виходу нема. Але не можна, образно кажучи, закручувати гайки без міри довго. Проблему не зрушити, навіть якщо взяти під варту, приміром, керівників багатьох газопостачальних підприємств і позакривати мало не всі вугільні шахти, бо, як засвідчила перевірка, яку комітет провів торік за розпорядженням уряду, лише 30 із 227 копалень цілком відповідають вимогам промислової безпеки. А технічний стан регіональних газорозподільних мереж не витримує жодної критики. Однак постає питання: чи готова до цього економіка країни і суспільство загалом? Адже, окрім усього, доведеться вирішувати безліч гострих соціальних проблем, що неодмінно виникнуть.

Переконаний, радикальні кроки слід робити не в посиленні адміністративних і каральних методів. Це не той шлях, яким має розвиватися країна, що сповідує європейські цінності. Справді, за законом власник несе цілковиту відповідальність за належну організацію виробничого процесу. З другого боку, його теж треба зрозуміти і навіть де в чому підтримати — на ньому тримається економіка держави. Для бізнесу головне —прибуток. Мову грошей він розуміє найкраще, і з ним саме так слід розмовляти, запроваджуючи передусім правові механізми його економічної зацікавленості, а головне — економічної відповідальності, щоб порушувати норми промислової безпеки стало просто невигідно.

Ред.: Щоб такий конструктивний діалог нарешті відбувся, органи влади, найперше Держгірпромнагляд, спочатку самі повинні визначитись, які правила гри у сфері промбезпеки запропонувати бізнесу. То що ви пропонуєте?

Сторчак: Неодноразово наголошував на тому, що Україна — єдина країна світу, яка звільнила власника від економічної відповідальності за безпеку на виробництві. Це обернулося тим, що окремим підприємствам легше сплатити символічний штраф за порушення вимог промислової безпеки та організувати гучний похорон загиблих працівників, аніж витрачатися на поліпшення умов праці. Чому б і ні, якщо сьогодні витрати на ліквідацію наслідків резонансних промислових аварій компенсує резервний фонд Кабміну, що наповнюється, між іншим, за рахунок наших з вами податків. Хоча, погодьтеся, цей значний фінансовий тягар має нести не суспільство, а підприємство та його власник, з вини якого загинули люди.

Ми пропонуємо також зобов'язати роботодавця, який допустив аварію чи нещасний випадок через недотримання норм промбезпеки і охорони праці, повертати Фонду соціального страхування виплати постраждалим робітникам. Ще один запропонований комітетом ефективний економічний стимул — коли підприємство сплачує внески у зазначений фонд за диференційованими страховими тарифами: що кращий стан охорони праці — то менші відрахування. Погодьтеся, дієво, а головне — справедливо.

Ми не просто про це говоримо. Комітет розробив та ініціює прийняття пакета законодавчих змін з питань промислової безпеки. Вони цілком відповідають європейським стандартам — директивам ЄС і конвенціям Міжнародної організації праці, консолідуючи зусилля всіх державних структур на вирішення зазначених проблем і встановлюючи саме партнерські взаємини між державою і роботодавцями.

Адже не треба вважати їх усіх підряд злісними порушниками, ладними заради прибутку ризикувати життям робітників. Таких — одиниці. Відповідальний власник розуміє, що, запобігаючи аваріям, ми допомагаємо йому уникнути моральних і фінансових втрат, зберегти кадри та основні фонди. Оскільки неможливо провести межу, де закінчуються, власне, виробничі технології і починається промбезпека. Це — одне ціле.

Такого господаря давно чекає газове господарство. Сподіваюся, щойно створене при НАК «Нафтогаз України» для управління державними газорозподільними активами ДП «Нафтогазмережі» не тільки встановить контроль над роздрібним ринком газу, а й забезпечить нарешті безпечну експлуатацію локальних газопроводів, доведених деякими обл- і міськгазами «до ручки».

Після трагедії в Дніпропетровську, коли від вибуху газу було зруйновано житловий будинок, нам надали додаткову функцію — проведення технічного розслідування аварій, пов'язаних з використанням газу в побуті. Саме через те, що газорозподільні мережі не мають ефективного власника, нам доводиться провадити жорсткий контроль у цій сфері. З 12 травня ми навіть ввели посилений режим нагляду в системі газопостачання, взявши на себе, по суті, функції відомчого контролю, — від проектування і будівництва газопроводів до питань їх ремонту і експлуатації.

Але безпечна робота газового господарства, як і вугільних шахт та інших промислових об'єктів, не може весь час триматися винятково на наших «багнетах».

Ред.: Що ж заважає запровадити економічні стимули для роботодавців?

Сторчак: Нібито жодних перешкод — ніхто не проти. Передусім — самі ж роботодавці. Однак процес іде дещо повільно. Скажімо, розробка системи диференційованих тарифів була серед головних завдань державної програми економічного і соціального розвитку ще у 2004 році. Ми опрацювали та подали до Кабінету Міністрів відповідний законопроект. Але його зняли з розгляду у зв'язку з внесенням до Верховної Ради підготовленого Мінпраці законопроекту з питань профілактики виробничого травматизму, який замість того, щоб врегулювати механізм диференціації страхових тарифів, взагалі виключає такий принцип зацікавленості роботодавця.

У червні парламент ухвалив нарешті в першому читанні вкрай важливий законопроект «Про промислову безпеку». Сподіваємось, ухвалить і запропоновані комітетом зміни до Адміністративного кодексу, які передбачають збільшити майже вшестеро суми штрафів за невиконання вимог промбезпеки й охорони праці. Це й буде та економічна відповідальність, яка краще за будь-які каральні методи і адміністративні приписи змусить власника (чи то буде держава, акціонери чи приватна особа) піклуватися про безпеку на виробництві.

Загалом уся політика у сфері промислової безпеки має ґрунтуватися саме на економічних засадах. Зусилля держави, зокрема фінансові, насамперед слід спрямовувати на попередження аварій, щоб потім не потрібно було героїчно ліквідовувати їх наслідки, ризикуючи при цьому життям самих рятувальників.

А сьогодні під час формування державного бюджету левова частка коштів уже з самого початку спрямована на надзвичайні ситуації і, відповідно, на зміцнення структур, які ними займаються. На програми і заходи з профілактики промислових катастроф залишаються крихти. Хоча акцентувати увагу необхідно не на наслідках, а на причинах. Переконаний, якби ми мали зворотну пропорцію, багатьох аварій вдалося б уникнути. Світовий досвід давно довів: гривня, вкладена у безпеку праці, обертається п'ятьма гривнями загального економічного зиску.

Ред.: Невже у вашій роботі все залежить лише від зовнішніх обставин?

Сторчак: Ми ніколи не знімали з себе відповідальність за поки недостатній рівень промислової безпеки і стан виробничого травматизму. Кожну аварію, кожний нещасний випадок сприймаємо, найперше, як недоліки і прорахунки своєї роботи і шукаємо шляхи, як унеможливити їх у майбутньому.

Один з них — через удосконалення системи державного нагляду і комплексного управління охороною праці. Тому постійно реформуємо структуру нагляду адекватно суспільним перетворенням. Основну увагу зосереджуємо на найбільш травмонебезпечних галузях і об'єктах підвищеної небезпеки, створюючи гірничі округи, міжрегіональні інспекції, які працюють на декілька областей.

Як відомо, уряд окремою постановою обмежив до мінімуму проведення перевірок підприємств з низьким та середнім ступенем ризику. Разом з тим, у країні загострилася ситуація з травматизмом при використанні газу в побуті. Ми вирішили залучити інспекторів з агропромислової та соціально-культурної сфери до перевірок у газовому господарстві, а також виробництв підвищеної небезпеки.

Наступним кроком стане розподіл повноважень теруправлінь комітету за обласним та спеціалізованим рівнями. Це необхідно для підвищення ефективності та щільності державного нагляду в потужних і потенційно-небезпечних галузях, які представлені в регіонах країни нерівномірно, таких як видобуток нафти й газу, охорона надр, морський та річковий транспорт, хімічна промисловість. Постійним оперативним наглядом у цих галузях будуть займатися спеціалізовані міжрегіональні інспекції.

Ред.: Проблеми промислової безпеки надто складні, щоб вирішувати їх спонтанно. Ви маєте підтримку науки?

Сторчак: Наука повинна відігравати провідну роль у вирішенні цих питань. Особливо у вугледобутку, який опустився на глибину понад кілометр у складних гірничо-геологічних умовах. Однак останні 20 років газодинамічні явища на великих глибинах наукою практично не вивчаються. Хоча вони раз у раз стають причинами резонансних катастроф. Неодноразово в актах державних комісій з розслідування причин аварій на шахтах зазначалося створити Академію гірничих наук при Національній академії наук України. Однак питання з незрозумілих причин так і не вирішено.

Ми маємо достатньо підстав не довіряти відомчим інститутам галузевих міністерств, що займаються промбезпекою. Їхні рекомендації почасти суперечать навіть чинним нормативним актам. За гроші замовників госпрозрахункових програм (бо це сьогодні чи не єдине фінансове джерело їх існування) вони ладні науково обґрунтувати хоч пожежу у вугільній лаві і назвати причиною виробничої аварії якісь містичні явища.

У нас нема часу чекати, поки в науці відбудуться реформи. На кону — здоров'я і життя тих, хто своєю працею створює країні її економічну могутність. Тому посилюємо діяльність Національного науково-дослідного інституту промислової безпеки та охорони праці, що входить до структури Держгірпромнагляду, відкриваючи там нові підрозділи, які забезпечать об'єктивний науково-технічний супровід питань виробничої безпеки. Торік почали реформувати систему науково-технічної підтримки державного нагляду, передавши в управління інституту експертнотехнічні центри, створені саме для того, щоб реально оцінити технічний стан виробничих об'єктів і забезпечити їх безпечну роботу. Зовсім не потрібно зупиняти зношені основні фонди. Їх експлуатацію цілком можна продовжити, але тільки на підставі обґрунтованих науково-технічних висновків.

Запевняю, у наших спеціалістів високий професійний рівень, знання всіх без винятку технологічних процесів на рівні головних інженерів. А головне — ми чітко розуміємо, як вивести на підприємствах стан промислової безпеки й охорони праці на рівень розвинених країн світу.

Повертаючись до шахтарської теми і вітаючи шахтарів з їхнім професійним святом, хочу сказати, що вони — справжні герої, які, попри неймовірно важкі умови праці, забезпечують країні видобуток вугілля.

Неможливо провести межу, де закінчуються, власне, виробничі технології і починається промбезпека

Олександр АНТІПОВ:
«За териконами бачити людей»

НЕПАРАДНЕ ІНТЕРВ'Ю

Розвиток шахт — стратегічне питання для Луганщини, оскільки це не тільки забезпечення енергетичного комплексу держави органічним паливом, а й розвиток самого регіону. Про проблеми вугільної галузі, а водночас і про проблеми Луганщини розповідає голова обласної держадміністрації **Олександр АНТІПОВ.**

— Олександре Миколайовичу, термін «депресивні території» з'явився порівняно недавно і чітко окреслений в українському законодавстві. А що ви, як керівник області, котрий добре обізнаний з реальним станом речей у своєму регіоні, вкладаєте в це поняття?

— Я б не сказав, що поняття «депресивна територія» чітко визначене в законодавчому порядку. Перший документ на цю тему розробила у вересні 2005 року Верховна Рада. Тут уперше окреслено проблеми таких територій і зроблено спробу створення формули для визначення депресивності. Відповідно до розрахунків, такою може вважатися територія, район, місто, де прожитковий рівень, середня заробітна плата мають визначені показники. Ми зробили свої підрахунки і дійшли висновку, що, відповідно до виведеної формули, ніяких депресивних територій немає не тільки в нашій області, а й загалом в Україні. Проте з 1996 року на першому етапі реструктуризації вугільної галузі в області закрито 45, нині у стадії закриття — ще 48 підприємств. На 72 територіях Луганщини, де проживає порядком 2 мільйонів осіб, багато населених пунктів прийшли в такий стан, немов тут пройшов великий ураган, стихійне лихо величезних масштабів.

Наведу лише один приклад. У селищі Штерівка, яке адміністративно відноситься до міста Красний Луч, свого часу було закрито шахту, а разом з нею ще декілька підприємств. Сьогодні в селищі, де проживає більш як 2 тисячі осіб, — жодного робочого місця. Останні десять років у людей великі проблеми з питною водою. Водовід, що функціонував, поки працювала шахта, обслуговувався вугільним підприємством, тепер він загинув. Немая освітлення. Клуб, що також підтримувався шахтою, перебуває в аварійному стані. В бібліотеці стелі провалені, зайти туди небезпечно для життя. Телефонного зв'язку немає, медичного обслуговування немає. У школі вибиті шибки і немає опалення.

Колишні працівники закритих шахт не мають ні роботи, ні вугілля, що належить їм за пільгами. Внаслідок ліквідації шахт в області закрито порядком 80 шкіл і дитячих дошкільних закладів, лікувальні установи (ФАПи), зруйновано шляхи, водоводи, установи культури. В пошуках роботи населення залишило рідні місця, часто виїхавши навіть за межі України. У багатьох селищах вікна будинків лякають зяючою порожнечею. Загалом по області було скорочено майже 35 тис. гірників, а з урахуванням суміжників і членів їхніх родин одним розчерком пера позбулися майбутнього і засобів до існування близько 200 тисяч осіб, яких буквально викинули на вулицю. Тільки в гірницьких селищах Брянки звільнили майже 3,5 тисячі чоловік. Ще гірша ситуація в Стаханові, де були закриті всі шахти і 17 суміжних підприємств. У місті із 154 тисяч жителів після так званої «реструктуризації» залишилося менш як 90 тисяч. Жахлива арифметика, але це реальність, за якою — зламані долі людей, зруйновані сім'ї, безпритульні діти, злидні пенсіонерів.

Тому ми наполегливо домагаємось і у Верховної Ради, і в Кабміну визнати регіони Луганщини, де закриті шахти, депресивними територіями. Так, цей вираз не подобається ні мені, ні моїм колегам, ні, тим більше, людям, які там мешкають. Але таке життя, тут багато чого залежить від керівників країни. Якщо є норма закону, яка прийнята 2005 року і передбачає виділення 0,2% обсягу держбюджету на депресивні території, то вона має виконуватися. За нинішнім бюджетом — це 600 млн. грн., які повинні спрямовуватися на місця і вирішувати проблеми територій, де закриті шахти.

— А скільки всього коштів спрямовано в область для вирішення наслідків реструктуризації вугільної галузі?

— На першому етапі передбачено 2 млрд. грн. Якщо взяти курс сьогоднішньої гривні і той, що був 1996 року (а тоді гривня була більш стійкою, близькою до долара), — це були серйозні асигнування. З них 800 млн. грн. передбачалися на прямі витрати на закриття шахт і 1,2 млрд. грн. — на розв'язання соціальних проблем. Тобто на створення робочих місць, передачу на баланс місцевих рад житлового фонду, об'єктів охорони здоров'я, дитячих дошкільних закладів, шкіл. Одне слово, всього, що утримувалося за рахунок вугільних підприємств. На жаль, гроші для цих цілей не були виділені в повному обсязі, тому соціальна сфера таких територій занепала. Місцевим радам не залишалося нічого іншого, як прийняти все те, що було кинуто, без усякого фінансування. До сьогодні на балансі вугільних підприємств перебувають об'єкти соціальної сфери загалом на 120 млн. грн. Ми настійно вимагаємо і від уряду, і особливо — від міністра вугільної промисловості виділення коштів для того, щоб привести об'єкти в повний порядок і передати їх органам місцевого самоврядування. 2007 року область одержала на ці цілі 60 млн. грн., торік фінансування становило 15 млн. грн. На жаль, у 2009-му ми досі не одержали ні копійки.

— Облдержадміністрація вже кілька разів зверталася в Міністерство палива й енергетики з настійним проханням навести порядок у ціноутворенні при закупівлі вугільної продукції. До цього додавалися розрахунки, пропозиції, як ефективніше це вирішити. Є зміни в кращий бік?

— Цьогоріч вугільна галузь області працює дуже напружено. Порівняно з 2008 роком обсяги виробництва знижені на 12,9%. Із семи державних вугледобувних підприємств області шість працюють із збитками, висока заборгованість у заробітній платі — більш як 340 млн. грн. Ми неодноразово звертали увагу керівників Міністерства палива й енергетики, що поставлене завдання з вугледобутку за наявної середньої ціни на енергетичне вугілля 465,18 грн. за тонну не балансує і не забезпечує своєчасну виплату обов'язкових платежів у бюджети всіх рівнів і до Пенсійного фонду. До речі, Пенсійному фонду ми заборгували понад 340 млн. грн.

Розуміємо, що така ситуація склалася в результаті об'єктивних причин — світова криза не пощадила і нашу країну. Але є й внутрішні проблеми: хронічне недофінансування вугледобувних підприємств на капітальне будівництво, відсутність формування амортизаційних коштів, як джерела відновлення основних фондів, зношеність яких на сьогодні становить 80—90%. Не створюються умови для своєчасного відновлення очисних ліній вибоїв. Сьогодні, наприклад, до роботи підготовлені 23 вугільні вибої, але вони не працюють, бо досі не оснащені.

> У невеликих шахтарських селищах від того, закрита шахта чи ні, — залежить усе: від постачання питною водою до роботи шкіл, лікарень і клубів.

— Оскільки в держави немає коштів не тільки на докорінну реконструкцію, а й на утримання найбільшої галузі економіки, вихід залишається один — залучення недержавних інвестицій і приватизація. Але закон «Про особливості приватизації підприємств вугільної промисловості» досі не прийнято.

— Як показують попередні розрахунки, для досягнення і закріплення позитивної динаміки вугледобутку і фінансово-економічних показників упродовж наступних п'яти-семи років у розвиток галузі треба щороку спрямовувати 2,5—3 млрд. грн. У разі, якщо коштів буде менше, програма не спрацює. Це вже доведено наявним досвідом реалізації кризових програм. Крім того, через відсутність ефективного власника і результативного менеджменту дотепер недбайливо використовуються бюджетні кошти. У зв'язку з цим ми просимо галузеве міністерство, Кабінет Міністрів прискорити прийняття закону про приватизацію вугільних підприємств, який, по-перше, дозволить залучати інвесторів, по-друге, дасть новий імпульс розвитку вугільного виробництва і, по-третє, що немаловажно, допоможе раціонально використовувати державні кошти.

Я прихильник того, щоб приватизувався весь вугільний комплекс, а не окремі його об'єкти. І в цьому плані завжди наводжу приклад «Краснодонвугілля». Власник повинен прийти з конкретною програмою, і прийняти всі шахти — і ті, котрі працюють рентабельно, і ті, що на рентабельність не виходять. При цьому він не повинен скорочувати робочі місця, закривати підприємства, а навпаки, вкладати інвестиції в їхній розвиток. Тим більше в ті, що хоча й працюють нерентабельно, але мають достатні запаси вугілля для їх промислової розробки. На жаль, ми мали проблеми по шахті «Краснопіллівська», коли сюди прийшов власник. Він затопив два горизонти, залишив людей без заробітної плати, у результаті ми були змушені втручатися, повертати шахту в структуру Мінвуглепрому. Тому я вважаю, що обласна влада має відстоювати ті проекти, що передбачають комплексну приватизацію, оформлення в оренду. Чим ми і займаємося.

— А багато сьогодні бажаючих приватизувати шахту?

— У період кризи їх практично немає. В області розроблено три проекти з будівництва нових шахт. Проектування однієї з них фінансувалося за рахунок приватних інвестицій, два проекти — Мінвуглепромом. Але, на жаль, у цих умовах поки що немає надії, що прийде хороший інвестор.

— Олександре Миколайовичу, Луганщину навряд чи можна назвати обійденою увагою Мінвуглепрому. Почнемо з того, що галузеве відомство очолює виходець з регіону, отже, взаєморозуміння і підтримка з боку земляка є?

— Свого часу я дуже критикував міністра Сергія Тулуба, був дуже радий, коли призначили нашого земляка — Віктора Полтавця. Але за всіх складних стосунків з Тулубом, ми мали досить серйозні асигнування на вирішення проблем вугільної галузі. Сьогодні спостерігається зовсім інша картина. Вугільні підприємства Луганщини з великим трудом одержують дотацію на собівартість добутої тонни вугілля і ледве зводять кінці з кінцями у виплаті заробітної плати. Дійшло до того, що окремі вугільні підприємства відмовляються платити прибутковий податок. ДП «Донбасантрацит», наприклад, ще тиждень тому мало 7 млн. грн. заборгованості перед бюджетом міста Красний Луч. У зв'язку з цим виконком міськради не зміг вчасно забезпечити виплату заробітної плати медпрацівникам. Це спричинило обурення і ледь не перетворилося на похід у Луганськ для з'ясування відносин. Хоча обласна влада не має до цього жодного стосунку, конфлікт довелося улагоджувати.

Як відомо, по лінії уряду є пряме доручення чи вказівка генеральним директорам не платити податки в держбюджет, у соціальні та страхові фонди. Я порушив питання і перед урядом, і, передусім, перед керівництвом Мінвуглепрому, щоб платежі в місцеві бюджети і страхові фонди проводити разом з отриманням коштів на розрахункові рахунки.

Крім цього, я мушу сказати, що на нашу настійну вимогу через народних депутатів від Партії регіонів удалося включити до порядку денного засідання Верховної Ради розгляд проекту закону, який дещо уточнив поняття «депресивні території». Але, на жаль, ті пропозиції, що могли б вирішити наші проблеми, не були враховані. Був прийнятий більшою мірою проект, підготовлений БЮТ. Території, на яких було закрито шахти, на жаль, не включені в цей закон і не віднесені до депресивних. Тому з цим законом ми працюємо додатково і сподіваємося, що на засіданні ВР у вересні проект знову буде включено в парламентські слухання і наші 72 території будуть поставлені в розряд депресивних.

— Назріває серйозна розмова на рівні Кабінету Міністрів із проблем вугільної галузі Луганщини. Чого ви чекаєте від цієї розмови?

— Насамперед, хочу сказати, що сьогодні ми активно попрацювали над проектом Договору Кабміну й обласної ради, облдержадміністрації. Такі договори вже укладено з Донецькою і Львівською областями. Третій, сподіваємося, буде укладено з Луганщиною. Він передбачає, насамперед, розв'язання проблем у соціальній і комунальній сферах. За нашими розрахунками, це потребує порядком 15 млрд. грн. Я спробую донести до керівників країни нашу велику тривогу з проблем депресивних територій. Скажімо, без серйозного реформування системи охорони здоров'я ми не одержимо якісних показників. На жаль, 2002 року змінився Бюджетний кодекс, і значна кількість спеціалізованих лікувальних установ були передані на баланс обласної громади. Їх лише 107.

Для порівняння — в Донецькій області їх 60, у Дніпропетровській — менш як 60, в Одеській — 28, у Львівській — 26. Луганська область прийняла 107. Одне слово, на сьогодні Луганська область є лідером в Україні за кількістю ліжко-місць. При тому, що щороку на охорону здоров'я збільшуються асигнування в межах 30—35%, ми не тільки не бачимо поліпшення обслуговування пацієнтів, а навпаки, погіршення. Ми проводитимемо той курс реформування, який було взято ще торік.

— Як ви вважаєте, чому не працює Закон «Про підвищення престижності шахтарської праці»? Причина тільки у відсутності фінансування?

— Це головна причина. Але є й інші. Ми говоримо про престижність шахтарської праці, і в той же час сім'ї шахтарів, які пішли на заслужений відпочинок (а таких в області близько 20 тисяч) не одержують вугілля для обігріву своїх осель, як того вимагає Гірничий закон. У минулому опалювальному сезоні, наприклад, безплатне вугілля змогли одержати лише 52% пільговиків. Кажуть, що немає вугілля, у той час як склади наших вугільних підприємств забиті паливом. У середньому там лежить 1,5 млн. тонн — практично місячний видобуток області. Ми розуміємо, що у зв'язку з кризою в країні немає потреби у виробленні колишньої кількості електроенергії. Тому пропонуємо міністерству — віддайте вугілля населенню. Тим більше що знову підходимо до нового опалювального сезону. Але відповідь одна — грошей немає, шукаємо ресурси.

— Як народні депутати допомагають у вирішенні проблем вугільної галузі?

— На стадії формування бюджету ми тісно працюємо з усіма депутатами Верховної Ради, незалежно від кольору прапорів і віросповідання. Практично усім видаємо повний комплект документів, де викладено наше бачення тих чи тих проблем у соціальній сфері, промисловій економіці. Звісно, ці документи відпрацьовуються в усіх комітетах ВР. І я впевнений, що якби цією темою не займалися народні депутати — фінансування області було б набагато нижче. Діалог є. Щоправда, не такий, як хотілося б. На жаль, не всі депутати можуть пролобіювати інтереси області. Особливо проблеми ЖКГ, охорони здоров'я. Але працюємо з усіма, і віддача є. Коли проблема позначена на державному рівні, то надія на наступність у її вирішенні стає ймовірнішою.

Головне — і тут, у Луганську, і там, у Києві, — за териконами бачити людей.

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

На знімку: селище Лозовський, де закрили шахту «Слов'яносербська».

Фото Вадима ЛІСНОГО.

Через відсутність ефективного власника і результативного менеджменту дотепер недбайливо використовуються бюджетні кошти

ГОЛОС УКРАЇНИ № 161 (4661)
СУБОТА, 29 СЕРПНЯ 2009

В Ужгороді проходить Перший міжнародний мистецький фестиваль ромів сусідніх країн *(Укрінформ)*

На Форумі національних кінематографій країн СНД і Балтії, який триватиме до 3 вересня в Москві, дебютує українська стрічка «Одного разу я прокинуся» режисера Марини Кондратьєвої *(Укрінформ)*

Подорожі в майбутнє світу

(Літературні нотатки про відкриття великого Миклухо-Маклая)

1.

Про те, що ця цільна, дуже талановита людина — з українського роду, я скажу в цих своїх нотатках нижче. І мені це приємно підкреслити. Все те, що поряд, — зігріває душу й наповнює її тією культурною ситістю, котра в тобі шукає продовження, слова про те, що вже затерто, але що було тут і тішило не лише цю землю, а й усе, що живе під цим небом у добрі та мирі.

У дитинстві про Миклухо-Маклая я прочитав безліч статей і книжок. Як і про інших великих мандрівників. Їхні імена мають бути святі. І не тільки тому, що вони відкривали нам географічні материки, а й тому, що розповідали, які люди живуть поруч, а які далеко. Багато які племена не їдять одне одного, вони у своєму бутті щасливі, у них є жінки, кохання, продовження — діти. Так, вони ховаються від білих людей — злих і мстивих. Але й тубільці поступово розуміють, що під небом не одні вони і їм до цього, іншого, світу потрібно звикати.

Уже працюючи в «Робітничій газеті», я був відряджений до райцентру, що на красивій річці Вірша, котра є притокою Тетерева, — Малина. Завдання моє редакційне було не з легких: райком партії (сам перший) переслідував жінку, ударницю Малинської паперової фабрики. Жінка була красива, розумна, серйозна, але домагання начальства довели її до серцевого нападу.

Тихе, красиве українське містечко. Я ввечері ходив живими вулицями і раптом натрапив на пам'ятник М.М. Миклухо-Маклаю. Поруч були квіти, поруч стояли піонери — дівчинка і два хлопчики. Вся моя дитяча мрія про подорожі якось гаряче обпекла. А тільки два дні тому тут ходив на курган Безсмертя, що будувався. Якась пафосність, немає незвичайності. А тут...

Я підійшов до розкритих рук Миклухо-Маклая, погладив тверді долоні, намагався вклонитися.

— Дядьо, не треба! — сказав суворо один із хлопчиків. — А то раптом всі так будуть! І зітреться...

Я йду рядок за рядком, разом із ним, як у дитинстві, у найважчі дні його безсмертного життя. Він завжди допомагав людям виживати. Я знав про нього багато з бібліотеки Будинку піонерів мого міста дитинства. Страждання людини, якщо вона боре ці страждання, є приклад іншим. Біжиш довгого дорогою строкової служби з повною амуніцією, потім їси ріденький супчик і вночі тобі сниться мамин пиріг; сидиш на гауптвахті за слово, що вирвалося проти дикого військового порядку і тільки б зараз пістолет або автомат. І раптом: «Володя, ти начитаний! Розкажи якусь байку, щоб не було так тяжко... Краще про цього, твого мандрівника, якого ледве не зжерли папуаси...».

І ось перед очима страхи, що запам'яталися.

Світ — величезний.

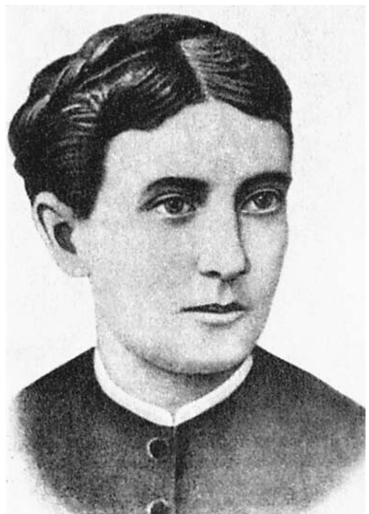
Він настільки суперечливий. І ти самотній, як у пустелі мандрівники. Небо — на всіх. І підшукуєш передусім самому собі, як вижити, на прикладі гідних доль людей і з минулого, і з сьогодення...

І начебто чуєш який-небудь мерзенний голос того, хто сидить на небесних сходам трохи вище від нас, смертних, на адресу Миклухо-Маклая:

— За кількаразове порушення встановленого порядку (нещодавня сходка з порядком денним «Про звірства царських катів у Польщі» — а мати його полька, це ти пояснюєш сусідам по камері, додаючи, що певний час вона була близька до кружка Герцена—Огарьова, три брати її брали участь у польському повстанні) ви виключені з університету... Без права вступати до інших російських університетів.

У 18 років за ним була вже Петропавловська фортеця — участь у студентських демонстраціях.

Той, хто читає йому мораль, наприкінці кричить:

— Потрібно позбавляти дворянства. І в Сибір, у Сибір!

Мама тепер одна. Батько помер. Вона пережила вигнання сина з гімназії. Тепер от — з університету. На руках мами п'ятеро дітей — Сергій, Володя, Оля, Мишук і він, Микола. Але він — улюбленець матері. Він обіцяє їй: «Мамо, виросту, сам буду креслити карти». У нього завжди в дитинстві під подушкою лежала книжка — «Фрегат Паллада» Гончарова. У свої вже хлоп'ячі роки (не кажучи про університетські)

він напам'ять може читати те, що пише Чернишевський, цікавиться Писаревим. Вони — в Петропавловській фортеці...

Але розповідаєш про подорожі...

Нутром чуєш усяке неугодне правителям світу цього слово бунтарів минулого, коли переносиш їх сюди, в затхлу, мерзенну для кожного будку гауптвахти. Звичайно, вона — не Петропавловська фортеця. І ти, розповідаючи про подорожі, нехай і не думаєш після дембеля кудись іти пісками й розглядати пики нечисленних людей при верблюжих караванах. Треба годувати родину. Вона осиротіла.

Думаєш: буде важке виживання.

Буде навчання. Повзти треба, повзти!

По-пластунськи! Щодня!

Нема на кого покластися. Немає батька. Убитий фашистами на війні. Старші сестри прийшли із фронту поранені й вичавлені часом жорстоко.

2.

Я завжди гостро сприймаю слово «безбатченко». Попрощався з батьком у неповні чотирнадцять років. Їх, призовників, поселили у величезній чайхані (моє місто дитинства — Джалал-Абад, Киргизія). І як же вони потім, веселі ці дядьки, які от-от випаруються із цього життя, бігали за мавпочкою, що втекла із цирку! Реготу було вдосталь усім. Тато кричав. Потім, уже на вокзалі, спираючись на поручні вагона, — мамі: «Полюня, не тужи! Я тобі Гітлера в мішку привезу!». І згинув у сорок третьому.

Ріс без батька й Коля Миклухо-Маклай.

Батько — Микола Ілліч народився у Стародубі Чернігівської губернії (1818). Він закінчив Ніжинський ліцей з відзнакою. Як свідчать його сучасники, був людиною мрійливою. Плавав іноді в дійсності, однак дуже його любили за беззавітну, безвідмовну працю. Він умів з усіма ладнати. Найбільша мрія була в нього — одержати технічну освіту.

Йому й пощастило. Бідна була сім'я.

У Петербург, зауважте, прийшов пішки. Як ходив потім пішки по планеті його син.

Батькові пощастило. Закінчив успішно інститут корпусу інженерів шляхів сполучення. Будував потім Петербурзько-Московську залізницю.

Катерина Семенівна, мати Миколи Миколайовича, одразу погодилася вийти заміж за молодого красивого інженера.

Переїхали до Петербурга. Квартира? Просто в будинку... вокзалу.

Нескінченний людський рух. Туди й сюди. Знову туди й назад. Скажені гудки, стукіт вагонів... Народилася мама в ненужденній родині. Вона доводилася внучкою якомусь докторові Беккеру, присланому прусським королем до останнього короля польського, при якому він і перебував лейбмедиком. У чоловіки їй ладили красеня князя Мещерського. Він був молодий, багатий.

Батько був на десять років старше від матері. Дід його служив в одному з малоросійських полків (відзначився під час взяття Очакова), одержав чин хорунжого. За клопотанням генерал-фельдмаршала

Румянцева-Задунайського — й почесне дворянство.

Батько Миклухо-Маклая помер у грудні 1857 року.

Петербург — не для легеневих хворих.

Сімейні перекази свідчать: батько вже перед смертю, тяжко хворий, покликав Колю й попросив його послухати про свій рід і як цей рід, правдою або ж неправдою, описаний великими письменниками. Це згодом використано у книжках про Миклухо-Маклая.

...Дід по батьку, Ілля Захарович, від двох одружень мав трьох доньок і вісьмох синів. Старший син, Григорій, навчався в Ніжинській гімназії вищих наук і дружив з Миколою Гоголем (1824—1828). Предок його, Єфрем Макуха, був курінним отаманом Війська Запорозького. Проти поляків воювали три його сини — Омелько, Назар і Хома. Назар закохався в полячку, зрадив козаків. Брати заприсяглися викрасти зрадника. Його повинні були брати-козаки судити!

Гоголь у повісті «Тарас Бульба» використав слова Григорія, однак у деталях великий письменник був неточний. Брати пробралися до польської фортеці. Було не так. Омелько ніс на спині зв'язаного Назара. А тут — поляки. Хома загинув. Омелько з Назаром вислизнув із фортеці, був він і спритний, і сильний. Старий Охрім власноруч покарав Назара. Він задушив його.

До дворянства прізвище їх значилося Макуха. Хіба личить це дворянинові? І зробили Макуху Миклухою. Охріму особисто належать окремі гоголівські слова, нібито: «Немає уз святіших за товариство. Батько любить своє дитя, матір любить своє дитя, дитя любить батька й матір. Але це не те, браття! Любить і звір своє дитя. А от порідднитися душею, а не кровно, може тільки людина»... Це слова Охріма Миклухи.

3.

Мати любила Колю завжди ніжно, розумно, безмежно.

Напевно, любила й за батька, якого з'їв петербурзький клімат.

Вона виносила всі тяготи й лихоліття життя.

На руках п'ятеро дітей.

Їй немає й сорока.

Але син суне свій ніс в усе. Його чекають каземати, фортеці, Сибір, кайдани. Він читає «Що робити?» Чернишевського. Добролюбов — на столі.

Мрія сина — стати юристом і допомагати матері, острови й материки вже відкрито. Подорожують Дарвін (його «Походження видів шляхом природного добору» теж у нього на столі), Уоллес — англійський натураліст, Гумбольдт — німецький учений, Сеченов...

І поруч Петропавловська фортеця.

І самотній, без грошей, будинок. І раптом син зліг у ліжко. І той само лікар, який лікував хворого на сухоти батька...

Час летить. І не можна вкрасти в нього ні хвилини. Хворий пише: «Національна ворожнеча, ненависть — дивна річ. На нижчих ступенях освіченості вони проявляються дуже сильно й гаряче. Але існує ступінь, де вона цілком зникає й де відчуваєш щастя й горе сусіднього народу так само, як свого власного...».

А хвороба насувається. Потрібне гірське повітря Швейцарії. Клімат Петербурга йому явно шкідливий. Та ще й вигнано з вищого навчального закладу...

Як уже опинився він у Німеччині — для розуму незбагненно.

Вступив на навчання.

«Мій чорний сюртук зовсім розлізся. Якщо можна, мамо, пришліть нитки і ґудзики». Це 1864-й. Весна. Германія.

Болять груди, з'явився сухий кашель. «Я зобов'язаний звернути на себе увагу!» Лист матері: 19 травня (?) Чернишевському читали вирок: його

ДОВІДКА

Миклухо-Маклай Микола Миколайович (1846—1888), російський етнограф. Вивчав корінне населення Південно-Східної Азії, Австралії та Океанії (1870—1880), у тому числі папуасів північно-східного берега Нової Гвінеї (нині Берег Миклухо-Маклая). Виступав проти расизму й колоніалізму.

Миклухо-Маклая Берег. Ділянка північно-східного узбережжя острова Нова Гвінея. Близько 300 кілометрів тропічного лісу.

висилають на сім років до Сибіру. Він, Чернишевський, давав розгадку обмеженості великих філософів. Не буде гноблення людини людиною?.. Чернишевський, що перебуває в далекому Кадаїнському руднику біля монгольського кордону, так і не отримає грошей, висланих у Сибір майже злиденним студентом Миколою Миклухою.

Він приїжджає до Гете, у Веймар.

Поскаржитися, послухати поради?

Або про щось, істинно російське, розповісти?

Вузька, довгаста кімната.

Тут створювався «Фауст»...

У липні 1866 року Миклухо-Маклаю виповнилося 20 років.

Піти із цього світу...

Тут усе схоплено.

Тримається кимсь до пори до часу міцно.

Тут усе так туго — давить, давить! І вже ніхто не кричить!

Лише там, далеко на батьківщині батька щось залишилося.

Йому ж 20 років!

Листопад, 25-го. Сходження на Тенеривський пік. Він укритий снігом...

Африка? Вони йдуть Африкою?

У ній щось величне й неповторне!

Вони одягаються в одяг маврів.

Бруд, убогість, посуха.

Насторожені погляди аборигенів.

Іноді слова крізь зуби.

А простори-и-и! А небо! Уночі так темно, немов Бог погасив усі свічки?

Скрипить пісок. Десь далеко мама...

«Я думаю про неї піднесено... Вона знає завжди, що мені потрібно. Вона — велика жінка землі. Вона нас любить». І потім, під час безсоння, він переходить на інші береги. Він думає про Писемського Олександра Феофелактоновича (1821—1881) — російського письменника. Роман його йде поруч із ним. «Тисяча душ» тривожать і хвилюють. Продажність чиновництва й розкладення дворянства... І ще його драма із селянського життя — «Гірка доля»...

Чи поїде він до Росії після закінчення свого Ієнського університету?

Хто ж у Росії залишився непродажним?

Хто вірить у народ?

Якісь нові? Про них натяками говорить мама? «Не зв'язуйся! Уже настав час озирнутися!»...

Він мимоволі озирається. Чужі простори! Чим вони гарні — не тісно!

4.

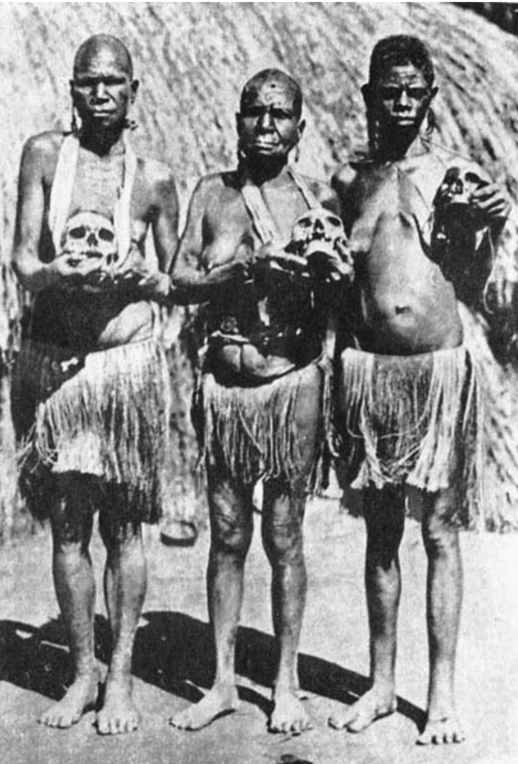
Але більше цікавить нове. Цікавить саме тепер. Гете виявився не тільки поетом, але й геніальним, на думку Миколи Маклая, ученим. Вони говорили про національну ненависть — найстрашнішу війну між народами. Гегель... Звідки ця фізіологічна ненависть до людини іншої національності? Маклай перед цим прочитав праці американських антропологів Нотта і Гліддона «Типи людства». Негри становлять особливий вид... мавп. Ще в Петербурзі Миклуха ознайомився із працями Карла Фогга, котрий вважав себе прихильником Дарвіна. Американські індіанці, заявляв він, походять від американських мавп, негритоси — від азійських. Крокуючи по чужих материках, він мимоволі повертався подумки до расової теми. Заніс у блокнот міркування про американський расизм Карла Бера — засновника ембріології: «Вони (англо-американці. — **В.Ю.**) відтіснили первісних мешканців Америки з нелюдською жорстокістю, з егоїстичною метою ввозили й поневолювали африканське плем'я». Найточніше сказав про расизм його, Маклая, кумир — Чернишевський. Його бояться! Замкнули в Сибіру, але звідти якось на адресу мами Маклая таємно прийшов пакет. «Рабовласники, — писав Чернишевський, — були люди білої раси, невільники — негри; тому захист рабства в учених трактатах прийняв форму теорії про корінні розбіжності між різними расами людей». І як додаток, що потім дуже придався вченому-початківцю Маклаю: «Ми переконані, — закінчуючи свою думку, додавав Чернишевський, — що й негр відрізняється від англійця своїми якостями винятково внаслідок історичної долі своєї, а не внаслідок органічних особливостей».

Чернишевський... Він, звісно, продовжував бути його кумиром. Мама написала синові, що Чернишевський висилається до Сибіру, він довго плакав, як дитина. Це вперше він записав у своєму зошиті, що ця людина вчить його, Маклая, «вивести в люди» науку про людину.

Ах, який він був самовпевнений, злиденний студент!

Він уже не довіряв багатьом.

Але буквально всмоктував у себе краще із цього складного, неповторного вченого світу. «Нехай учень підніме руку на вчителя, якщо вчитель не правий, — це був професор Геккель. Він усвідомлював своє високе становище, але так казав. — Я не зараховую себе до матеріалістів. Мій світогляд — монізм (спосіб розгляду різноманіття явищ світу у світлі єдиної основи світу — субстанції — всього існуючого. — **В.Ю.**) — Але називайте мене як завгодно — я відстоював і відстоюватиму думку Ламарка (французький натураліст — 1744—1829) про походження людини від високорозвиненої вимерлої мавпи, а також дарвінівське положення про спільність зародкової будови і зв'язок її зі спільністю походження, його «боротьбу за існування» і «природний добір»...

Геккель любив цього непоказного на вигляд студента. «Ви занадто ретельно займаєтеся! Зверніть увагу на свої очі»... Вони в Маклая боліли від перевтоми. Іншим разом похвалив за охайність. Це при зношеності одягу! Не соромтеся, — похвалив, — усе попереду. У вас велике майбутнє. Ви ставитеся до будь-якої праці й будь-якого пізнання щиро, із серцем. Так роблять кращі з людства. Кожен має пройти багато чого, щоб утвердитися у цьому високому званні, що називають людиною»...

Через якийсь час Геккель запросив Миклухо-Маклая відвідати його будинок. У багатьох виданнях повторюється, як це було.

— Виходить, ви з Києва, пане Миклухо-Маклай, — чомусь вирішив Геккель. — Як вам відомо, нині я працюю над губками. Мені потрібні помічники. Вас, Миклухо-Маклай, я призначаю своїм асистентом... Можливо, нам незабаром доведеться виїхати кудись до Африки...

Боже! В Африку!

Та він уже крокував по ній подумки багато разів!

Він, як сновида, дряпався на піщані дюни...

Це було майже щодня.

Тепер наяву мав побувати в Африці.

5.

Із дитячим хвилюванням і нині читаю про подорож на Канарські острови й до Марокко. Так, після першої подорожі багато хто відмовляється потім від них. Ну, скажімо, звичайні блохи. Вони лізуть у тебе нескінченним потоком. Забиті блохами одяг, вуха, ніс... Не смішні цифри у спогадах про цих бліх. Тільки один Ернст Геккель за місяць убив шість тисяч бліх, Миклухо-Маклай зосереджено бив їх і навколо свого вчителя, і на собі, і примудрявся ловити під час їхніх стрибків у бік будь-якого члена експедиції. Робив це мовчки, без наснаги. І працював, працював!

Ранком Геккель під час сніданку раптом вирік:

— Потрібно вміти управляти випадками, і тоді вони до ваших послуг. І все, що було, пройдено — придасться!

— Потрібно подорожувати, — тихо сказав і Миклухо-Маклай. — Нехай і блохи, нехай і всілякі перешкоди... Але якщо хочеш щось важливе зробити для людей — подорожуй! Тоді ти лише людина!

— Повторіть, юначе! Повторіть! — Геккель піднявся у свій не малий ріст. — Це вже щось! Це — надія!..

І тихо пішов до своїх занять.

— Буду подорожувати! Пізнавати! — Миклухо-Маклай насупився й теж пішов від намету рішуче й наполегливо.

...Подорож на Канарські острови й до Марокко (1866—1868). З них він почав свої походи. Подорож на береги Червоного моря (1869). Повернення в Росію, робота в зоологічному музеї Академії наук. Подорож на Нову Гвінею з корветом «Витязь» (1870—1871). Перебування на Новій Гвінеї, на узбережжі затоки Астролябії (1871, 20 вересня — 1872, 22 грудня). Від'їзд на кліпері «Изумруд» із Берега Маклая. Перебування в Батаві та Бейтензорзі (Богорі) (1872—1873). Друга подорож на Нову Гвінею. Подвійне відвідування Берега Папуа-Ковнай (1873—1874). Дві подорожі по півострову Малакке. Порушення питання про необхідність узяття папуасів Берега Маклая під заступництво Росії через загрозу анексії Нової Гвінеї Англією. (1874—1875). Подорож до західної Мікронезії й північної Меланезії. Друге відвідування Берега Маклая. Тут мандрівник був (на острові свого імені) з 27 червня 1876-го по 10 листопада 1877-го. У 1878—1882 роках живе в Австралії. Вступає в члени Леннеєвського товариства й бере участь у його роботі. У Сіднеї Миклухо-Маклай створює зоологічну станцію. Готує й низку наукових видань, статей.

Чи є про що писати?

Та пиши — не перепишеш усього!

Скажімо, Нова Гвінея в Океанії — перший за величиною острів. Тут майже три мільйони папуасів. Вони не хочуть влади колонізаторів. Чужинці їм не потрібні. Багато проблем. І чому цих людей ділять навпіл: частина — Голландії, частина — Австралії? Лише в 1963 році Нова Гвінея (Іріан) вирвалася з колоніального полону й возз'єдналася з Індонезією.

А порушував це питання вперше М.М. Миклухо-Маклай.

Аборигени його не зачепили. Не з'їли. Обожнювали!

Він навчився з ними говорити логікою своїх учителів. Логікою добра до людини.

6.

Коли він щось розповідав, усі затихали. Найуважнішим слухачем в Австралії була донька сера Робертсона Маргарет Емма, вона ж місс Роберт Кларк. Стала вдовою п'ять років тому, коли він прийшов до них у гості. Закохався він, як кажуть, по вуха. Він потім називав її Ритою. Нарешті женився. З'явилися діти.

Але водночас і рвався додому, до матері, рідних людей.

Поїхав до Росії. Побачив, нарешті, маму. Вона тихо плакала. Але обличчя її було щасливе.

Виступив з доповіддю в Російському Географічному товаристві.

Його зустріли громом оплесків.

Доповів, що виконав дане Географічному товариству слово від 8 жовтня 1871 року стосовно дослідження островів Тихого океану.

Потім читав публічні лекції в залі Петербурзької міської думи. Публіка зустрічала його тепло і щиро. Жінки кидали квіти. Захват їх був незрівнянний.

Він був гостем багатьох видатних людей, у тому числі й Лева Толстого,

«...Ви перший, безсумнівно, досвідом довели, що людина скрізь людина, тобто добра товариська істота, у спілкування з якою можна і треба входити тільки добром та істиною, — писав йому потім Лев Толстой, — а не пушками і горілкою. І ви довели це подвигом щирої мужності, що так рідко зустрічається в нашому суспільстві, що люди нашого суспільства навіть його й не розуміють... Заради всього святого викладіть із якнайбільшими подробицями й властивою вам суворою правдивістю всі ваші стосунки людини з людиною, в які ви там вступали з людьми. Не знаю, який внесок у науку, ту, якій ви служите, складуть ваші колекції й відкриття, але ваш досвід спілкування з дикими становитиме епоху в тій науці, якій я служу, — в науці про те, як жити людям одне з одним. Напишіть цю історію й ви послужите велику й добру службу людству. На вашому місці я б описав докладно всі свої пригоди, відсторонивши все, окрім стосунків з людьми»...

15 квітня 1888 року всі газети Росії й багато газет світу дали некролог про смерть великого російського мандрівника. Батько його був українцем. Сам Миклухо-Маклай був напівукраїнцем і напівполяком.

«Учора в клініці Вілліє, у Санкт-Петербурзі, о восьмій годині 30 хвилин помер на 42-му році життя після тривалої й тяжкої хвороби Микола Миколайович Миклухо-Маклай. Смерть застала Миколу Миколайовича тоді, коли він обробляв другий том записок про свої подорожі...»

У нього залишилися в Австралії дружина і діти. Дружина, та сама Маргарет Емма, любила його й після кончини, як люблять розумних, талановитих і добрих людей, які все життя віддають боротьбі за велике й добре життя народів. Народи створені для вічної дружби, без расової упередженості й дурного пупізму вождів, які намагаються зіграти на національній застарілій балалайці.

Володимир ЮГОВ,
лауреат премій
В. Короленка, І. Буніна, ін.

Кінець липня — перша половина серпня. 2009-й.

На знімках: М.М. Миклухо-Маклай у зеніті слави (друга половина XIX століття, сімдесяті роки); мати й батько Миколи Миколайовича; жінки-тубілки принесли Маклаю черепи предків своїх чоловіків; пам'ятник великому мандрівникові, установлений на його батьківщині в Малині Житомирської області.

Фото із книжки Олександра ІВАНЧЕНКА «Дорогами Маклая».

СПОРТ

Юлія ТИМОШЕНКО: «Над підготовкою до Євро–2012 в Україні працює сильна команда, і Україна буде готова до проведення чемпіонату навіть раніше, ніж ми це собі запланували».

І для потреб чемпіонату

Позавчора в Києві відкрився п`ятизірковий готель «Інтер-КонтинентальКиїв» по вулиці Великій Житомирській, котрий планують використовувати під час футбольного Євро-2012. Заповнюваність готелю передбачено на рівні 65-70% на рік. Очікують, що переважно готелем користуватимуться бізнесмени.

Вартість стандартного номера становить близько 400 євро за ніч, президентського — 14,5 тисячі, королівського — 7,5 тисяч євро. Всього в готелі 272 номери, включаючи п'ять посольських апартаментів. Площа королівського номера — майже 200 квадратних метрів, площа президентських апартаментів — до 300 квадратних метрів. Тут передбачено кімнату для охорони, кухню, хол, вітальню, кабінет, гардероб, спальню, санвузол, ванну, а також індивідуальний ліфт.

* * *

Незабаром розпочнеться реконструкція автодороги М-03 Київ—Харків, яка з'єднає міста, котрі прийматимуть Євро-2012. Усі необхідні документи вже розроблено, найближчим часом буде оголошено тендер на будівництво, а у наступні три місяці визначено субпідрядників реконструкції. Як повідомила Київська міська адміністрація, дорогу збудують до літа наступного року.

Нагадаємо, що реконструкція здійснюватиметься за рахунок позики Міжнародного банку реконструкції та розвитку. Відповідно до угоди між Україною та МБРР, на автошляху Київ—Харків—Довжанський буде забезпечено європейський рівень дорожнього покриття та підвищену безпеку руху. Обсяг позики становить 400 мільйонів доларів.

Нашим довіряють

Комітет арбітрів ФФУ та Асоціація футбольних арбітрів України отримала від УЄФА повідомлення про чергові призначення вітчизняних рефері на міжнародні поєдинки.

Зокрема, 9 вересня дві українські бригади обслуговуватимуть поєдинки молодіжних збірних у рамках відбірного циклу Євро-2011. В Естонії Віктор Швецов судитиме поєдинок місцевої «молодіжки» з ірландськими однолітками. Одеському рефері у цій зустрічі допомагатимуть Ігор Бицкало та Олексій Андрєєв, а роль четвертого арбітра виконає Олександр Дердо. Окрім того, киянин Ігор Іщенко виведе на поле молодіжні збірні Казахстану та Ізраїлю. Асистуватимуть йому лайнсмени Олександр Якименко й Олександр Шамич. Резервний рефері — Юрій Мосейчук.

Нагадаємо, що цього само дня Олег Орєхов з лінійними арбітрами Олександром Войтюком і Олегом Плужником, а також Андрієм Шандором у ролі четвертого рефері судитиме матч відбірного циклу ЧС-2010 між національними збірними Іспанії та Естонії. А ось Наталя Алексахіна разом із асистенткою Яною Сащино призначені на поєдинки першого відбірного раунду Євро-2010 серед дівчат віком до 19 років, які відбудуться з 19 по 24 вересня в Угорщині. Українки судитимуть міні-турнір, в якому, окрім господарок, братимуть участь збірні Бельгії, Вірменії та Латвії.

СТОРІНКУ ПІДГОТУВАВ Віктор БРАНИЦЬКИЙ

А Казань треба брати...

Футбол. Позавчора в Монако відбулося жеребкування групової стадії Ліги чемпіонів УЄФА. У його результаті київському **«Динамо»** (3 кошик) у суперники дісталися: чемпіон Іспанії — чинний володар призу **«Барселона»** (1 кошик); чемпіон Італії, миланський **«Інтер»** (2 кошик); чемпіон Росії, казанський **«Рубін»** (4 кошик).

Група А. «Баварія» (Німеччина), «Ювентус» (Італія), «Бордо» (Франція), «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа).

Група В. «Манчестер Юнайтед» (Англія), ЦСКА (Росія), «Бешикташ» (Туреччина), «Вольфсбург» (Німеччина).

Група С. «Мілан» (Італія), «Реал» (Іспанія, Мадрид), «Марсель» (Франція), «Цюріх» (Швейцарія).

Група D. «Челсі» (Англія), «Порту» (Португалія), «Атлетіко» (Іспанія), АПОЕЛ (Кіпр).

Група Е. «Ліверпуль» (Англія), «Ліон» (Франція), «Фіорентина» (Італія), «Дебрецен» (Угорщина).

Група F. «Барселона» (Іспанія), «Інтер» (Італія, Мілан), «Динамо» (Україна, Київ), «Рубін» (Росія, Казань).

Група G. «Севілья» (Іспанія), «Рейнджерс» (Шотландія), «Штутгарт» (Німеччина), «Унірія» (Румунія).

Група Н. «Арсенал» (Англія), АЗ (Нідерланди), «Олімпіакос» (Греція), «Стандард» (Бельгія).

Матчі першого туру заплановані на 15/16 вересня, після чого боротьбу продовжать 29/30 вересня, 20/21 жовтня, 3/4 листопада, 24/25 листопада і 8/9 грудня. По дві кращі команди з кожної групи проб'ються до 1/8 фіналу, жеребкування відбудеться 18 грудня. Команди, котрі посядуть треті місця, гратимуть у 1/16 фіналу Ліги Європи УЄФА.

Президент київського «Динамо» **Ігор Суркіс** прокоментував результати жеребкування групового турніру Ліги чемпіонів. «Це — група чемпіонів, так би я сказав. У ній усі команди — чемпіони своїх країн».

«Барселона» рекомендацій не потребує. Це — великий клуб. «Інтер» — чемпіон Італії, а італійський чемпіонат один із найсильніших у Європі. У цій команді працює великий тренер Жозе Моуріньо. Але і наш тренер Валерій Газзаєв також визначний фахівець, котрий досягав гучних перемог у Європі.

«Рубін» (Казань) — зустрічі з ним матимуть особливий підтекст у тому плані, що іще раз можемо зіставити рівень українського і російського чемпіонатів, про що ми багато говоримо і про що пишуть у пресі.

Одне слово, група важка, але нічого страшного в цьому немає. Ми незмінно ставимо найвищі завдання перед нашою командою. Інша річ, чи вдається їх вирішувати.

Своїми думками стосовно жеребкування поділився і **Валерій Газзаєв:**

— «Рубін» і цього року лідирує у чемпіонаті Росії. Стабілізувався його склад, гра — це найголовніше. Випадково чемпіонами не стають. Упевнені виступи казанців тепер свідчать, що команда додає. Крім того, вона, враховуючи, що їй доведеться виступати у Лізі чемпіонів, підсилилася.

Загалом це серйозний суперник, так само, як і «Барселона» з «Інтером». Ми відповідально готуватимемося до всіх матчів, незалежно від статусу суперників. До всіх треба ставитися з повагою і відповідальністю.

Календар матчів групи F.

16 вересня, середа. «Динамо» — «Рубін». «Інтер» — «Барселона».
29 вересня, вівторок. «Барселона» — **«Динамо».** «Рубін» — «Інтер».
20 жовтня, вівторок. «Інтер» — **«Динамо».** «Барселона» — «Рубін».
4 листопада, середа. «Динамо» — «Інтер». «Рубін» — «Барселона».
24 листопада, вівторок. «Рубін» — **«Динамо».** «Барселона» — «Інтер».
9 грудня, середа. «Динамо» — «Барселона». «Інтер» — «Рубін».

Достроково вийшли у фінал

Хокей. Подольськ, Воскресенськ (Росія). Міжнародний турнір меморіал Г. Трошева. **«Сокіл» (Київ) — «Хімік» (Воскресенськ). 4:3 (2:0, 2:2, 0:1). «Крилья Століці» (Москва) — «Сокіл» (Київ). 0:8 (0:2, 0:2, 0:4).** Кияни достроково забезпечили собі перше місце в групі В і вийшли до фіналу.

На рингу тільки дівчата

Бокс. Миколаїв. Місто до VII чемпіонату Європи серед жінок готове. Такого висновку дійшла голова комісії EUBC (Європейська конфедерація боксу) з жіночого боксу, член бюро виконкому конфедерації, пані Сирпа Макконен, оглянувши спорткомплекс «Надія» і готелі, задіяні для проведення турніру.

Як відомо, 13 серпня в Берліні на засіданні виконкому МОК його президент Жак Роге офіційно оголосив, що жіночий бокс включено до програми олімпіад. Таким чином, у Миколаєві 14—21 вересня відбудеться перший континентальний чемпіонат з нового олімпійського виду спорту.

Після зустрічі з керівником оргкомітету міським головою Миколаєва Володимиром Чайкою, інспекційної поїздки по об'єктах, підбиття підсумків технічної наради пані Макконен залишилися задоволена і заявила, що залік з підготовки миколаївці склали успішно.

До речі, 25 команд, зокрема з Росії, Греції, Німеччини, Фінляндії, Данії, Франції, Угорщини, Литви, Ірландії, Італії, Норвегії, Польщі, України (старший тренер — Микола Хаджіогло) і майже 250 членів делегацій офіційно підтвердили свою участь у чемпіонаті.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира СОБОЛЯ (УНІАН).

Бердичів (Житомирська область). Тут відбувся ІІ Всеукраїнський юнацький футбольний турнір (учасники 1995—1996 років народження) пам'яті видатного українського футболіста і тренера Анатолія Пузача. Більшу частину свого яскравого життя у спорті Анатолій Кирилович віддав київському «Динамо». Спершу як гравець, а коли завершив кар'єру футболіста, став асистентом у Валерія Лобановського. Після того як метр поїхав працювати на Близький Схід, Пузач став головним тренером. У фіналі змагань юні футболісти ФК «Динамо» (Київ) взяли гору (4:0) над вихованцями СДЮШОР «Нива « (Вінниця).

Квартет перетворився на одинака

Футбол. Ліга Європи. Плей-оф. Матчі у відповідь. 27 серпня.

То був воістину чорний вечір для українського футболу. Боротьбу за право вийти до групового раунду починали чотири українських клуби. Алe три з них іспиту не витримали. Отже, наш квартет, на жаль, перетворився на одинака.

«Металіст» (Україна, Харків) — «Штурм» (Австрія, Грац). 0:1. Харків. Стадіон «Металіст». **Арбітр** — Свейн Одвар Моен (Норвегія). **Гол:** Байглер, 32. Перший матч — 1:1.

«Металіст»: Горяїнов, Слюсар, Олійник, Буркгардт (Панцхава, 58), Пшеничних, Обрадович, Майдана, Шелаєв (Єременко, 46), Папа, Девич (Зезе, 75), Коельо. **Тренер** — Мирон Маркевич.

«Штурм»: Гратцай, Зонняйтнер, Фельдгофер, Вебер, Глінка, Гельцль, Муратович, Янтшер, Канделакі, Шильденфельд, Байглер. **Тренер** — Франко Фода.

«Аустрія» (Австрія, Відень) — «Металург» (Україна, Донецьк). 3:2. Відень. Стадіон «Франц Горр». **Арбітр** — Кристінн Якобссон (Ісландія). **Голи:** Окоте, 33, Ачімович, 70, Сулимані, 116 — Танасе, 20, Мхітарян, 54. Перший матч — 2:2.

«Аустрія»: Шафар, Штандфест, Бонк, Драгович, Ортлегнер (Зутнер, 46), Кляйн, Баумгартлінгер, Ворішек, Ачимович, Юн (Сулимані, 90+2), Окоті (Топич, 64). **Тренер** — Карл Даксбагер.

«Металург»: Дишленкович, Маріо Сержіо, Чечер, Коротецький (Аракелян, 72), Воловик (Шина, 88), Лазич, Макрідіс, Димитров, Мхітарян, Кінгслі (Фабіньо, 109), Танаса. **Тренер** — Нікола Костов.

Вилучено Димитрова, 90 (друге попередження).

«Ворскла» (Україна, Полтава) — «Бенфіка» (Португалія, Лісабон). 2:1. Полтава. Стадіон імені Олексія Бутовського. **Арбітр** — Клаудіо Чирчетта (Швейцарія). **Голи:** Сачко, 48, Єсін, 74 — Савіола, 60. Перший матч — 0:4.

«Ворскла»: Долганський, Ярмаш (Безус, 46), Медведєв, Даллку, Цуррі, Деспотовскі, Красноьоров, Маркоскі (Чеснаков, 89), Кулаков, Єсін, Сачко (Чичиков, 72). **Тренер** — Микола Павлов.

«Бенфіка»: Морейра, Луїш Філіпе, Луїзао, Сідней, Давид Луїс, Гаві Гарсія, Рамірес (Рубен Аморім, 71), Пейшоту, Коентрау (Ангел ді Марія, 63), Нуну Гомеш (Савіола, 46), Кейррісон. **Тренер** — Жорже Жезуш.

* * *

Учора, також у Монако, відбулося жеребкування групового раунду Ліги Європи УЄФА. Донецький «Шахтар» гратиме в групі J разом із «Брюгге» (Бельгія), «Партизаном» (Сербія), «Тулузою» (Франція).

Розумівка — найспортивніше село

І не тільки Олександрівського району, а й усієї Кіровоградщини. На другому місці завдяки своїй спортивній команді — Головківка Олександрійського (господарі змагань), на третьому — Суботці Знам'янського районів.

Змагання «Найкраще спортивне село Кіровоградщини» проводяться з 2000 року. Ініціаторами дуже популярної на сьогодні традиції змагатися силою та спритністю після того, як зібрано урожай, виступила обласна організація Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос» АПК України. У цьогорічних змаганнях взяли участь спортсмени 19 сільських команд майже від кожного району області. Місцем проведення спортивних ігор стала Головківка. І не випадково. 2008 року тут споруджено такий сільський спортивний комплекс, якому, за оцінками фахівців, можуть позаздрити навіть спортсмени-професіонали та обласні центри України.

Сільські фізкультурники змагалися у міні-футболі, волейболі, перетягуванні канату, арм-реслінгу, шашках.

Петро МЕЛЬНИК.

Ігор Суркіс: «Група важка, але нічого страшного в цьому немає»

ОГОЛОШЕННЯ

Ухвалою Господарського суду м. Києва (01030, м, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44) від 29.07.2009 р. по справі № 15\366 — б порушено провадження у справі про банкрутство ТОВ «Алюмінієві системи» (04123, м. Київ, вул. Світлицького, 35, оф. 901, код ЄДРПОУ 32773423) за ст. 53 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Розпорядником майна ТОВ «Алюмінієві системи» призначено арбітражного керуючого Фоменка А. В. (03150, м. Київ, а\с 481, тел. 8-067-409-57-71). Керуючим санацією ТОВ «Алюмінієві системи» призначено директора боржника Бованенка С. А.

Заяви кредиторів з вимогами до боржника просимо направляти за адресою: 04123, м. Київ, вул. Світлицького, 35, оф. 901. Копію заяви з вимогами до боржника направити на адресу розпорядника майна: 03150, м. Київ. а/с 481, Фоменко А. В.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна,4) від 18.08.2009 року по справі № 26/91/09 Товариство з обмеженою відповідальністю «АЛДК ГРУП» (ЄДРПОУ 33211112, 69002, м. Запоріжжя, вул. Горького, 71) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Мартиненко Наталію Михайлівну (69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, буд. 12, кв. 5).

Претензії кредиторів і заяви приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/178-09 про банкрутство фізичної особи Іванова Олександра Івановича, код 2735609793, адреса реєстрації: 62731, Харківська обл., Дворічанський р-н, с. Тавільжанка, вул. Перемоги, 50 (попередня адреса: 85530, Донецька обл., Великоновосілківський р-н, с. Богатир, вул. Садова, 20).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/166-09 про банкрутство фізичної особи Гребенюка Олега Євгеновича, код 2604300296, адреса реєстрації: 62731, Харківська обл. Дворічанський р-н. с. Тавільжанка вул. Перемоги, буд, 50 (попередня адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Саперна, 64, кв.1).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/165-09 про банкрутство фізичної особи Гаврилова Андрія Івановича, код 2445201039, адреса реєстрації: 61129, м. Харків, пр. Тракторобудівників, 160-А, кв. 128.

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/162-09 про банкрутство фізичної особи Яцини Олександра Геннадійовича, код 2470116057, адреса реєстрації: 61136, м. Харків, вул. Уборевіча, 36, кв. 90.

ЗАТ «Вінницяголовбуд» код ЄДРПОУ 33811113, повідомляє кредиторів, що позачерговими загальними зборами акціонерів ЗАТ «Вінницяголовбуд» (протокол № 2 від 25.08.2009 року) прийняте рішення про реорганізацію ЗАТ шляхом перетворення в ТОВ «Вінницяголовбуд».

Претензії кредиторів за письмовою заявою приймаються до 26.10.2009 року за адресою ЗАТ «Вінницяголовбуд», м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4, тел. (0432) 55-42-14.

Постановою Господарського суду Харківської області від 12 серпня 2009 року по справі Б-5635/2-30 ВАТ «Куп'янський ливарний завод» (код ЄДРПОУ 00235967, адреса: м. Куп'янськ Харківської області, р/р № 26007300600016 у ВАТ «Банк Демарк», МФО 353575) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором підприємства призначено арбітражного керуючого Птушко С.В. (ліцензія серії АБ № 116222, адреса: м. Луганськ, кв. Ленінського комсомолу, б. 4, кв. 109.

Постановою господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВв, 3а) по справі № 20/21 б від 05.05.09 визнано банкрутом фізичну особу — підприємця Гончарова Павла Вікторовича (93118, м. Лисичанськ, кв. Ленінського комсомолу, буд. 13, кв. 55, р/р відсутній, ідент. код 2618217278) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Клименка Михайла Анатолійовича, ліцензія АВ № 081182 від 08.08.06, адреса: м. Лисичанськ, Луганської обл., вул. Жовтнева, 312, кв. 17).

Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців з дати публікації оголошення.

В зв'язку з визнанням Відкритого акціонерного товариства «Агромаш» (Житомирська обл., м. Бердичів, вул. Низгірецька, 16, код ЄДРПОУ 13554349) банкрутом та відкриттям ліквідаційної процедури, повідомляємо про ліквідацію структурних підрозділів банкрута:

ГВ «Велком» ВАТ «Агромаш» (Житомирська обл., м. Бердичів, вул. Низгурецька, 16, ід. код 25838655) та ГВ «Сервіс» ВАТ «Агромаш» (Житомирська обл., м. Бердичів, вул. Низгурецька, 16, ід. код 26061619).

Заяви кредиторів приймаються ліквідатором Воловиком Сергієм Володимировичем (40011, м. Суми, вул. Леваневського, 16/36, ліцензія АА № 779353 від 08.11.2004 р.) в місячний строк з дня публікації даного оголошення.

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/171-09 про банкрутство фізичної особи Сомова Валентина Борисівна, код 2595305942, адреса реєстрації: 62700, Харківська обл., Дворічанський р-н, с. Тавільжанка, вул. Перемоги, 21 (попередня адреса: 04080, м. Київ, вул. Костянтинівська, 59/5, кв. 53).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/167-09 про банкрутство фізичної особи Скляра Віталія Вікторовича, код 3000810534, адреса реєстрації: 62418, Харківська обл., Харківський р-н, с. Надточії, вул. Коцюбинського, 10.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 25.08.2009 (справа № 44/465-б) закрите акціонерне товариство «НВО Квант» (04070, м. Київ, вул. Юрківська, 28, оф. 47 код ЄДРПОУ № 33404512, р/р № 2600947011680 у ПФ ВАТ КБ «Хрещатик», МФО 380139) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Зіньковського Андрія Михайловича, ліцензія: серія АВ № 347245 від 12.10.07 (02095, м. Київ, а/с № 40).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/164-09 про банкрутство фізичної особи Русанова Віктора Борисовича, код 2302315836, адреса реєстрації: 62731, Харківська обл., Дворічанський р-н, с. Тавільжанка, вул. Перемоги, 50 (попередня адреса: 02068, м. Київ, вул. Драгоманова, 42, кв. 183).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/16809 про банкрутство фізичної особи Кучера Дмитра Миколайовича, код 3057915871, адреса реєстрації: 62700, Харківська обл., Дворічанський р-н, с. Тавільжанка, вул. Перемоги, 50 (попередня адреса: 08200, Київська обл., м. Ірпінь, вул. Паризької Комуни, 32-А).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/169-09 про банкрутство фізичної особи Купіної Зінаїди Іванівни, код 1904101848, адреса реєстрації: 61143, м. Харків, вул. Ростовська, 3 кв. 16.

Товарна біржа «Альянс» оголошує про проведення аукціону з продажу майна ВАТ «Дніпровського машинобудівного заводу»

(код ЄДРПОУ 14313332). Лот № 1 — Корпус 58, відділ кадрів літ. ПА-3 у т. ч. підвал під ПА-3, заг. пл. 2836,4 кв. м.; ганки літ. па, па1, па2, па3, розташований за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 34. Початкова вартість — 6131400,00 грн., в т. ч. ПДВ. Аукціон відбудеться «21» вересня 2009 р. на товарній біржі «Альянс» за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Богдана Хмельницького, 16 об 11.00. Заявки приймаються за місцезнаходженням біржі. З майном можна ознайомитися з понеділка по п'ятницю, з 9.00 до 15.00 за місцем його знаходження.

Для подання заявки учасник повинен сплатити реєстраційний внесок у розмірі 17.00 грн., а також гарантійний внесок — 10% від початкової вартості майна на розрахунковий рахунок ТБ «Альянс» (код ЄДРПОУ 30010264, р/р 26000050600516 в ЗАТ КБ Приватбанк м. Дніпропетровськ, МФО 305299). Кінцевий строк приймання заявок 17.09.2009 р. до 16.00. Контактні телефони організатора аукціону: (056) 7215920.

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/166-09 про банкрутство фізичної особи Чудновського Іллі Юрійовича, код 2948414574, адреса реєстрації: 62700, Харківська обл., Дворічанський р-н, с. Тавільжанка, вул. Перемоги, 21 (попередня адреса: 01032, м. Київ, вул. Жилянська, 104/24, кв. 21).

З метою виявлення кредиторів та дебіторів повідомляємо: ухвалою господарського суду Харківської обл. (61002, м. Харків, пл. Свободи 5, Держпром, 8 під.) від 10 серпня 2009 року порушено провадження по справі № Б-39/163-09 про банкрутство фізичної особи Чепурних Олени Олександрівни, код 2813509087, адреса реєстрації: 62408, Харківська обл. Харківський р-н, с. Зернове, вул. Масельського, 30 (попередня адреса: 61195, м. Харків, вул. Командарма Корка, 54, кв. 138).

Постановою Севастопольського Господарського суду (99001, м. Севастополь, вул. Павліченко, 5) від 25.08.2009 р. по справі № 5020-5/282 боржника Приватне підприємство «Інтер-Строй» (м. Севастополь, вул. М. Музики, 29; код ЄДРПОУ 36292550) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Савіна Василя В'ячеславовича (ліцензія АВ № 347165 від 12.09.2007 р.), що мешкає за адресою: 96100, м. Джанкой, пров. Спортивний, 5, кв. 40.

Господарським судом Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) ухвалою від 17.08.2009 р. порушено справу № 12/54 б про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Первомайське шахтобудівельне управління», ідентифікаційний код 00181131, 93200, Луганська область, м. Первомайськ, вул. Переїздна, буд., 9, р/р 260043028439О в БВ в м. Первомайськ філії «Відділення Промінвестбанку в м. Луганськ», МФО 304308.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Іванову Н. М., ліцензія серії АВ № 158295 від 19.10.2006 р., яка мешкає за адресою: м. Луганськ, вул. Клубна, буд. 55, кв. 3, ідентифікаційний номер 1757211224.

Постановою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна. 4) від 18.08.2009 р. у справі № 21/15-16/129/08-12/57/09-25/142-09 Сільськогосподарський виробничий кооператив «Агрофірма «Зоря» (ЄДРПОУ 03751014, 70627, Запорізька область, Пологівський район, с. Чубарівка, вул. Молодіжна, 26), визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедура. Ліквідатором банкрута призначений Лясковець О. В. (69006, м. Запоріжжя, а/с 3398, 0503416850).

Філія державної госпрозрахункової установи «Агентство з питань банкрутства» в Чернівецькій області організовує аукціон з продажу майна банкрута — ДП «Будівельна дільниця Управління УМВС України в Чернівецькій області». Для продажу пропонуються:

Лот №1 Автомобіль КАМАЗ 5320, Р/№12-47 ЧВА, 1990р/в, початкова ціна 26815 грн.; Лот №2 Автокран КС 3575А, Р/№12-93 ЧВА, 1992 р/в, початкова ціна 165198 грн.; Реалізація майна без ПДВ. Майно знаходиться за адресою: вул. Комунальників, буд.4. м. Чернівці. Умови участі та оформлення заявок у відкритих торгах (аукціоні) за телефонами: 8 (0372) 584368, 80505228757. Заявки приймаються за адресою: м. Чернівці, вул. Головна, 44/24, ЧФ ДГУ «Агентство з питань банкрутства». Останній день подання заявок «25» вересня 2009р. Аукціон відбудеться 29 вересня 2009р. о 10 год. за адресою: м.Чернівці, вул. Головна, 44/24, Філія ДГУ «Агентство з питань банкрутства» в Чернівецькій області.

Загальними зборами учасників ТОВ «Візир» від 03.08.2009 р. за протоколом № 01-09 прийнято рішення про припинення Товариства з обмеженою відповідальністю «Візир», код ЄДРПОУ 30887997, юр.адреса: с. Муратово Новопсковського р-ну Луганської обл,, пров. Сосновий, №7-а,р/р № 26004130253 в ВАТ «Райффайзен банк Аваль», МФО380805 та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Львовіна Андрія Петровича, ліцензія АВ №158472 від 07.12.06, 93010, м. Рубіжне Луганської обл., вул. Менделєєва, № 59/35, тел. №№ +380969239569; +380954614560.

Кредитори з вимогами до зазначеного боржника можуть звернутися з претензіями в письмовій формі на адресу ліквідатора, з обов'язковим наданням документальних доказів, які обґрунтовують претензії.

Строк для пред'явлення кредиторами претензій до боржника з грошовими вимогами складає два місяці з дня публікації цього повідомлення про припинення юридичної особи.

Ухвалою господарського суду Чернівецької області (вул. О. Кобилянської, 14, м. Чернівці, 58000) від 14 липня 2009 року порушено провадження у справі № 5/135/б про банкрутство Приватного сільськогосподарського підприємства «Агрофірма Прогрес» (59410, Чернівецька область, Заставнівський район, смт. Кострижівка, вул. Заводська, 16, р/р 260092600628 у Відділенні № 1 в м. Рівне Філії ЗАТ ПУМБ у м. Львові, МФО 385350, код ЄДРПОУ 32465024) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Драгун Ірину Іванівну (ліцензія серії АВ № 307265 від 19.02.2007 року, поштова адреса: вул. Соборна, 34/14, м. Рівне, 33028).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації даного оголошення.

Реклама в газеті «Голос України» — тел. 453-44-56, факс 449-85-62

У КІНЦІ НОМЕРА

№ 161 (4661) СУБОТА, 29 СЕРПНЯ 2009

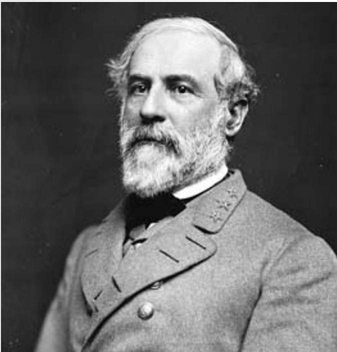

29 серпня в Україні мінлива хмарність, у західних, північних і центральних областях грозові дощі, місцями шквали. Вітер північно-східний, південно-східний, 5—10 м/с, під час гроз пориви 15—20 м/с. Температура вночі 10—18 градусів, удень 24—32.

ЦЬОГО ДНЯ, 29 СЕРПНЯ

❒ 1758. В Америці, у Нью-Джерсі, створено першу індіанську резервацію. ❒ 1885. Німецький інженер Готліб Даймлер отримав патент на мотоцикл. ❒ 1938. В СРСР у вузах з'явилася заочна форма навчання. ❒ 1944. Розпочалося словацьке національне повстання проти гітлерівської окупації та профашистського уряду. ❒ 1949. Випробувано першу радянську атомну бомбу. ❒ 1991. Постанова надзвичайної сесії Верховної Ради СРСР про призупинення діяльності КПРС на всій території Радянського Союзу. ❒ 1999 У Донецьку відкрито пам'ятник багаторазовому чемпіонові світу зі стрибків із жердиною Сергієві Бубці.

З УСЬОГО СВІТУ

Солодка статуя

На центральній площі міста Ричмонда в американському штаті Віргінія стоїть пам'ятник генералові **Робертові Едуардові Лі,** що очолював армію жителів півдня під час громадянської війни в США. Пам'ятник давній, і от у середині 80-х років минулого сторіччя його вирішили відремонтувати. За справу взялися досвідчені майстри. Вони й помітили, що при простукуванні бронзовий кінь статуї звучить якось незвично глухо. Обійшовши пам'ятник, один з майстрів побачив, що через пащу й ніздрі коня безупинно влітають і вилітають і бджоли. З'ясувалося, що шия й груди скакуна були заповнені... медом. Бронзовий вулик виявився досить ємним: меду з нього витягли ні багато ні мало — чверть тонни!

Голландський бумеранг

Традиційно бумеранг вважається винятково австралійським зображенням. Однак металні предмети, схожі на нього, були виявлені під час розкопок і в інших частинах світу. Щоправда, всі вони могли літати тільки в один бік. У 1962 році у піщаних дюнах біля голландського міста Велсена був знайдений бумеранг, вік якого, як встановили вчені, — 2300 років. Довгий час знахідка лежала в музеї, поки на неї не звернув увагу один зі співробітників Гронінгенського університету. Провівши досліди з копією «голландського бумеранга», він встановив, що бумеранг може повертатися до того, хто його метнув. Це перший виявлений бумеранг неавстралійського походження, що робить політ по замкнутій кривій.

Прабаба — лялька

Вік однієї із найстаріших ляльок на світі — більш як 1800 років. Археологи виявили її ще в 1889 році в одній з давньоримських гробниць, і з тих пір вона майже сто років пролежала в музеї. Зайнявшись реставрацією ляльки, учені не тільки відновили її вигляд, а й з'ясували сумну історію її власниці. Іграшка належала дівчинці на ім'я Креперія-Трифена, що була знатного роду. За звичаями тих часів Креперія ще в дитинстві була заручена з якимось Філетом і мала вийти за нього заміж (ім'я нареченого було вигравірувано на персні, знайденому в тій само гробниці). Очевидно, дівчинка померла, не доживши до весілля, а лялька потрапила в гробницю як найдорожче, що було у власниці за життя.

«Хто не сліпий, той бачить... Хто не глухий, той чує...»

З ПРОЖИТОГО

Весна й літо 1953 року запам'яталися спекотними й задушливими. Третьокурсники Київського гірничого технікуму прибули на шахти Підмосковного вугільного басейну наприкінці квітня. Часті дощі перетворили грунтові дороги на липку ковзанку, її долали лише неквапливі тритонні ЗІСи.

Видали нам новенькі брезентові роби й гумові чоботи. У спецодязі ми й пішли на першотравневу демонстрацію. Перемазалися з голови до ніг на засіяній калюжами дорозі. Не забруднилися лише старші за віком однокурсники. Група наполовину складалася з демобілізованих воїнів, що відслужили термінову по сім років замість належних трьох. Вони, солдати воєнного призову, тягли лямку, поки підростали призовники післявоєнного набору. Зберегли одяг у чистоті наші старші товариші з тієї простої причини, що під різними приводами не послухались коменданта й не пішли на демонстрацію.

Наприкінці практики знехтували демобілізовані воїни й інше прохання коменданта — познімати портрети Лаврентія Павловича Берії в червоному кутку й у кімнаті чергового. Не побажали брати участь у цьому заході й корінні мешканці гуртожитку — німці Поволжя. Незабаром після війни їх кинули на відновлення шахт. На моїй зміні працювали два десятники, біляві тезки авторів першоджерел — Фрідріх і Карл. Вище цієї посади їм не піднятися, будь вони хоч академіки й герої. Обоє тезки до війни викладали у вузах Саратова.

З практики ми їхали знову через Москву. Населення столиці того червня складалося наполовину з москвичів, наполовину з військових патрулів. У музеї подарунків Сталіну до його сімдесятиріччя впало в око, як багато білих плям на стінах і вітринах. Вочевидь, на фотографіях поруч із Вождем і Вчителем колись перебував його колишній вірний соратник Берія.

Їхав до Києва на третій поличці, мало не здурів від спекоти. Але й вдома не продихнути. Грубка була дуже гаряча. Наша родина, як і багато корінних киян, особливо мешканців Подолу, тулилася в кімнаті, де топили грубку, зі зручностями у дворі. У день мого приїзду батько скористався неділею й повисмикував з полиць книги, де хоча б згадувався Берія. У тому числі й біографію Сталіна в коричневій коленкоровій обкладинці, що вийшла під редакцією «того, що не виправдав довіри».

Батько в числі деяких бійців Пінської військової флотилії вийшов з оточення. У Сталінграді від дзвінка до дзвінка служив на переправі. У числі його нагород — дві скромні, але рідкісні — «За оборону Сталінграда» і «За оборону Києва». Однак спогади про роки передвоєнних репресій залишили в душі шрам, сильніший від того, що отримав під час виходу з оточення «з пістолетом за поясом і партквитком у кишені».

Батько багато років був старшиною й мічманом, перед самою війною став молодшим лейтенантом. Але кривава «чистка» і його друзів не минула. При Хрущові повернувся з Колими друг юності батька, дядько Петро Ігнатьєв. У громадянську війну він, колишній безпритульник, був сином полку Червоного козацтва. Служив у тій самій частині, поки її ледве не увесь склад разом з комкором Віталієм Примаковим не приписали до троцькістів. Уже в наші дні довідався, що з однієї з вулиць Києва стерли навіть згадку про Червоних козаків. Хоча надворі аж ніяк не тридцять сьомий рік...

Не знаю, що робив би на місці свого батька, якби був його ровесником. А що в домашній бібліотеці немає брошури з промовою Берії на похороні Сталіна, досі жалкую. Інші кандидати в спадкоємці Батька й Учителя народів щось нудно гундосили, а Лаврентій Павлович говорив, як сокирою махав: «Хто не сліпий, той бачить... Хто не глухий, той чує...».

Яків МАХЛІН.

Якого кольору хамелеон

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

У когось із письменників є фраза: «Як хамелеон на смугастому пледі, він набув кольорів, що йому пасують». Так автор охарактеризував негативного героя. Не вдаючись у художнє забарвлення цього образу, поцікавимося: якого кольору хамелеон?

Здатність цих плазунів до мімікрії здавна привертає увагу вчених. Але з'ясувалося, що можливості хамелеонів міняти забарвлення досить обмежені. Улюблені кольори цих ящірок — чорний, жовтий, зелений, темно-червоний, коричневий. Наприклад, коли хамелеона щось дуже турбує, він забарвлюється в чорний і коричневий кольори. Тож довідатися, якого забарлення був хамелеон на «смугастому пледі», ми зможемо лише тоді, коли з'ясуємо всі інші обставини, зокрема, емоційний стан плазуна в той момент. А смугасте розфарбування пледа тут зовсім ні до чого.

Крім того, у ході досліджень з'ясувалася ще одна цікава деталь: хамелеони здатні міняти не тільки колір, а й форму свого тіла. Ящірка може стати дуже об'ємною або зовсім пласкою — залежно від обраного нею способу дихання...

Фото з сайта www.zooklub.ru.

Погана екологія «приносить» двійні?

НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

У районах з високим рівнем забруднення навколишнього середовища двійні народжуються частіше, стверджують німецькі дослідники з Гамбурзького університету.

Вони виявили, що в містечку в 20 кілометрах від сміттєспалювального заводу землі Гессен двійні з'являються у двічі з лишком разу частіше за середній показник (5,3% проти 2,3%). Тим часом, згідно даними Національного бюро статистики, кількість народжень двійняшок у Німеччині збільшилася з 1992 року на 20% (з 12,5 до 15 випадків на кожну тисячу жінок), що пропорційно до темпів погіршення екологічної обстановки. Ймовірною причиною цього явища, на думку вчених, можуть бути шкідливі речовини у довкіллі, які порушують гормональний баланс жіночого організму.

ЗАГАДКИ ІСТОРІЇ

Чому зникло колесо

Переконання вчених у тому, що інки не знали колеса, грунтувалося на важливих археологічних даних. Це геніальний винахід людського розуму жодного разу до початку 80-х років XX сторіччя не було знайдено в розкопках клеєварінь міст.

Але після знахідки перуанських археологів цю думку довелося переглянути. Вони виявили в районі Аякучо архітектурний комплекс, що належить до VIII сторіччя. Серед залишків керамічного посуду зі складним кольоровим орнаментом, циновок з рослинних волокон і базальтових скульптур вони натрапили на три кам'яні колеса. Сумніватися в призначенні знахідки не доводилося. У кожному кам'яному колі був вміло просвердлений осьовий отвір і чіткі сліди специфічного застосування. Але виникла низка запитань. Чому знайдено всього три колеса й де ж сліди ридванів? Чому немає фресок з їхнім зображенням? І, нарешті, чому індіанці Південної Америки, побачивши колеса на возах іспанських завойовників, висловлювали щире здивування? Інки винайшли багато зручних інструментів і пристосувань. Будували вони монументально й міцно. МІоживо, припустили вчені, одного разу винайшли вони й колесо, що полегшує переміщення важких вантажів. Але потім якийсь фанатик, служитель культу, суворо заборонив його, побачивши, що воно схоже на зображення божественного лику Сонця. Чи буде знайдено відповідь на це запитання?

Добірку підготував Валентин НІКОЛАЄВ.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам.1614

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

